

Στρατηγική δέσμευση για την ισότητα των φύλων 2016-2019

Η Άμεση Ευρώπη είναι μια υπηρεσία που σας βοηθά να βρείτε
απαντήσεις στα ερωτήματά σας για την Ευρωπαϊκή Ένωση
Αριθμός δωρεάν τηλεφωνικής κλήσης (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Οι πληροφορίες παρέχονται δωρεάν, και οι κλήσεις είναι γενικώς δωρεάν (ενδέχεται όμως κάποιες κλήσεις που πραγματοποιούνται μέσω ορισμένων τηλεπικοινωνιακών φορέων ή από τηλεφωνικούς θαλάμους ή ξενοδοχεία να χρεώνονται).

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2016
2016 — pp. 48 — 20 × 20 cm

Brussels, 3.12.2015
SWD(2015) 278 final

Print	ISBN 978-92-79-53408-9	doi:10.2838/45059	DS-04-15-858-EL-C
PDF	ISBN 978-92-79-53425-6	doi:10.2838/24696	DS-04-15-858-EL-N

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2016
Επιτρέπεται η αναπαραγωγή με αναφορά της πηγής.

Printed in Belgium
ΤΥΠΩΜΕΝΟ ΣΕ ΧΑΡΤΙ ΛΕΥΚΑΣΜΕΝΟ ΧΩΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑΚΟ ΧΛΩΡΙΟ (ECF)

Στρατηγική δέσμευση
**για την ισότητα των
φύλων**
2016-2019

Αγαπητέ αναγνώστη,

Ως Ευρωπαϊά Επίτροπος αρμόδια για θέματα δικαιοσύνης, καταναλωτών και ισότητας των φύλων, είμαι στην ευχάριστη θέση να σας παρουσιάσω τη στρατηγική μας δέσμευση για την ισότητα των φύλων για την περίοδο 2016-2019.

Μολονότι τα τελευταία χρόνια η Ευρώπη έχει σημειώσει σταδιακή πρόοδο χάρη στις σκληρές προσπάθειες που καταβάλλονται σε τοπικό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, ο στόχος για την ισότητα των φύλων δεν έχει ακόμη επιτευχθεί. Απέχουμε πολύ από τη διασφάλιση της ισότητας των φύλων, ιδίως σε τομείς όπως η συμμετοχή στην αγορά εργασίας, η οικονομική ανεξαρτησία, οι αμοιβές και οι συνταξιοδοτικές παροχές, η ισότητα σε ηγετικές θέσεις, η καταπολέμηση της βίας λόγω φύλου και η ισότητα των φύλων στην εξωτερική μας δράση.

Για να χαράξουμε την πορεία που πρέπει να ακολουθήσει στο μέλλον η Ευρωπαϊκή Ένωση, συγκεντρώσαμε απόψεις σχετικά με την ισότητα των φύλων από ολόκληρη την Ευρώπη, με τη βοήθεια μιας έρευνας του Ευρωβαρόμετρου, ενός φόρουμ για το μέλλον της ισότητας των φύλων και μέσω ηλεκτρονικής δημόσιας διαβούλευσης. Αξιολογήσαμε επίσης τα πλεονεκτήματα και τις αδυναμίες της στρατηγικής για την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών (2010-2015).

Η παρούσα στρατηγική δέσμευση για την ισότητα των φύλων 2016-2019 σηματοδοτεί μια νέα φάση στις προσπάθειές μας για την προώθηση της ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών, ενώ διατηρεί την έμφαση σε ιδιαίτερες σημαντικούς τομείς προτεραιότητας που απαιτούν ανάληψη δράσης. Στο παρόν έγγραφο προσδιορίζονται περισσότερες από τριάντα βασικές δράσεις που πρόκειται να υλοποιηθούν σε πέντε τομείς προτεραιότητας, τα αντίστοιχα χρονοδιαγράμματα και οι σχετικοί δείκτες παρακολούθησης. Επιπλέον, τονίζεται η ανάγκη να ενσωματωθεί η διάσταση της ισότητας των φύλων σε όλες τις πολιτικές της ΕΕ, καθώς και στα χρηματοδοτικά προγράμματά της. Αυτή θα είναι η στρατηγική μου για να διασφαλιστεί η προώθηση της ισότητας των φύλων σε ολόκληρη την ΕΕ μέσω συγκεκριμένων δράσεων και αποτελεσματικών ενεργειών.

Προσβλέπω στη συνεργασία μας κατά τα επόμενη έτη ώστε να διασφαλίσουμε την επίτευξη όλο και μεγαλύτερης πραγματικής ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών.

Věra Jourová

Επίτροπος αρμόδια για τη δικαιοσύνη, τους καταναλωτές και την ισότητα των φύλων

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η προώθηση της ισότητας των φύλων αποτελεί κύρια δραστηριότητα της ΕΕ., η ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών συνιστά θεμελιώδη αξία της ΕΕ¹, στόχο της ΕΕ² και μοχλό οικονομικής ανάπτυξης³. Σε όλες τις δράσεις της, η Ένωση επιδιώκει την προαγωγή της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών.⁴

Στη στρατηγική της Επιτροπής για την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών 2010-2015⁵ δίδεται προτεραιότητα **σε πέντε βασικούς τομείς για ανάληψη δράσης**:

- **ισότιμη οικονομική ανεξαρτησία για γυναίκες και άνδρες·**
- **ίση αμοιβή για εργασία ίσης αξίας·**
- **ισότητα στη διαδικασία λήψης αποφάσεων·**
- **αξιοπρέπεια, ακεραιότητα και τερματισμός της βίας λόγω φύλου· και**
- **προώθηση της ισότητας των φύλων εκτός των συνόρων της ΕΕ.**

Κατά τα τελευταία έτη έχει σημειωθεί πρόοδος στον τομέα αυτό⁶, όπως βεβαιώνεται, για παράδειγμα, από το υψηλότερο ποσοστό απασχόλησης των γυναικών που έχει καταγραφεί ποτέ (64% το 2014), καθώς και από την αυξανόμενη συμμετοχή τους στις διαδικασίες λήψης οικονομικών αποφάσεων. Ωστόσο, αυτή η ανοδική τάση αντισταθμίζεται από τη συνεχιζόμενη ανισότητα σε άλλους τομείς, π.χ. όσον αφορά τους μισθούς και τις αποδοχές.

Και οι πέντε βασικοί τομείς που προσδιορίστηκαν το 2010 εξακολουθούν να ισχύουν και σήμερα. Όσον αφορά τις δράσεις που αναλήφθηκαν κατά την τελευταία πενταετία για την αντιμετώπιση των ανισοτήτων μεταξύ των φύλων, απαιτείται, αφενός, περισσότερος χρόνος προκειμένου να επιφέρουν τις απαραίτητες αλλαγές και, αφετέρου, στήριξη υπό τη μορφή νέων μέτρων στους εν λόγω τομείς. Παράλληλα, οι πρόσφατες κοινωνικοοικονομικές αλλαγές που επήλθαν λόγω της οικονομικής κρίσης, της ταχείας εξάπλωσης της ψηφιακής τεχνολογίας, καθώς και της μετανάστευσης και της ένταξης, έχουν αντίκτυπο στην ισότητα των φύλων.

Επομένως, η Επιτροπή, όπως αναφέρεται στο πρόγραμμα εργασίας της για το 2016⁷, θα συνεχίσει στην πράξη το έργο της για την προώθηση της ισότητας των φύλων. Οι δράσεις θα συνεχιστούν με έμφαση και στους πέντε τομείς προτεραιότητας. Για να επιτευχθεί πραγματική ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών σε όλες τις εκφάνσεις της ζωής στο εσωτερικό της ΕΕ και αλλού πρέπει να καταβληθούν προσπάθειες από όλους τους παράγοντες. Το παρόν έγγραφο με τίτλο «Στρατηγική δέσμευση για την ισότητα των φύλων 2016-2019» αποτελεί ένα πλαίσιο αναφοράς για μεγαλύτερη προσπάθεια σε όλα τα επίπεδα, δηλαδή σε ευρωπαϊκό, εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο, και εξακολουθεί να στηρίζει το ευρωπαϊκό σύμφωνο για την ισότητα των φύλων (2011-2020).⁸

Τα κράτη μέλη, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και ευρύ φάσμα ενδιαφερόμενων φορέων συνέβαλαν όλοι στην κατάρτιση του παρόντος εγγράφου, μεταξύ άλλων μέσω δημόσιας διαβούλευσης, στο πλαίσιο της οποίας ελήφθησαν σχεδόν 5 000 απαντήσεις. Η συντριπτική πλειονότητα (94%) των οργανισμών που απάντησαν θεωρεί ότι οι προτεραιότητες που ορίστηκαν στην τρέχουσα πολιτική εξακολουθούν να ισχύουν και για μελλοντικές δεσμεύσεις.

Η άποψη αυτή επιβεβαιώνεται από τα κράτη μέλη, τα οποία αναγνωρίζουν επίσης τη σημασία της δράσης σε ευρωπαϊκό επίπεδο για την παροχή ενός πλαισίου αναφοράς.⁹ Όλο και περισσότερα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν τις προκλήσεις της ισότητας των φύλων μέσω εθνικών στρατηγικών ή σχεδίων δράσης για την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών (βλέπε παράρτημα 5). Παρότι διαφέρουν ως προς τα στοιχεία στα οποία δίδουν έμφαση και ως προς

1 Άρθρο 2 της ΣΕΕ.

2 Άρθρο 3 της ΣΕΕ.

3 ΟΟΣΑ, *Closing the gender gap: act* («Μείωση των ανισοτήτων μεταξύ των δύο φύλων: Δράση τώρα»).

4 Άρθρο 8 της ΣΛΕΕ.

5 Στρατηγική για την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών 2010-2015 (COM(2010) 491).

6 Βλέπε, για παράδειγμα: http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/files/annual_reports/150324_annual_report_2014_web_en.pdf.

7 COM(2015) 610.

8 Βλέπε συμπεράσματα του Συμβουλίου Απασχόλησης, Κοινωνικής Πολιτικής, Υγείας και Καταναλωτών της 7ης Μαρτίου 2011.

9 Γνωμοδότηση της συμβουλευτικής ομάδας για την ισότητα ευκαιριών γυναικών και ανδρών με τίτλο «Gender equality in the 21st century: remaining challenges and priorities» («Ισότητα των φύλων στον 21ο αιώνα: εναπομένουσες προκλήσεις και προτεραιότητες»).

το επίπεδο φιλοδοξίας τους, όλες οι στρατηγικές αυτές και τα σχέδια δράσης (βλέπε παράρτημα 6) καλύπτουν τις πολιτικές που αφορούν τη βία λόγω φύλου και την ισότητα των φύλων στην αγορά εργασίας. Εξίσου εκτενώς καλύπτονται επίσης η εκπαίδευση και κατάρτιση, τα στερεότυπα με βάση το φύλο και ο συνδυασμός επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής: η διαδικασία λήψης αποφάσεων αποτελεί τον τομέα που εξετάζεται σε μικρότερο βαθμό.

«Η στρατηγική δέσμευση για την ισότητα των φύλων 2016-2019» βασίζεται στη συνεχή¹⁰ και *ad hoc* αξιολόγηση¹¹ της στρατηγικής 2010-2015, από την οποία προέκυψε, μεταξύ άλλων, το συμπέρασμα ότι προσδίδει προστιθέμενη αξία σε διάφορους τομείς, ιδίως όσον αφορά την κατάρτιση θεματολογίου και τη μάθηση, παρέχοντας ένα σημαντικό πλαίσιο για την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στην Επιτροπή και για την εφαρμογή ενός συνεκτικού πλαισίου για τις πολιτικές στον τομέα της ισότητας των φύλων στα κράτη μέλη.

Οι Ευρωπαίοι τάσσονται θερμά υπέρ της προώθησης της ισότητας των φύλων: τα τρία τέταρτα των συμμετεχόντων σε πρόσφατη έρευνα του Ευρωβαρομέτρου (76%) εκτιμούν¹² ότι η εξάλειψη της ανισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών θα πρέπει να αποτελεί προτεραιότητα της ΕΕ. Περίπου εννέα στους δέκα Ευρωπαίους (91%) συμφωνούν ότι η εξάλειψη της ανισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών είναι απαραίτητη για τη δημιουργία μιας πιο δίκαιης κοινωνίας.

2. Η ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ ΤΟ 2015: ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΛΛΕΙΨΕΙΣ

Κατά τη διάρκεια της κρίσης, τα ποσοστά της ανεργίας ανήλθαν σε δυσβάστακτα επίπεδα τόσο για τους άνδρες όσο και για τις γυναίκες σε πάρα πολλές χώρες. Ωστόσο, σε ολόκληρη την ΕΕ ο αριθμός των οικονομικά ενεργών γυναικών καταγράφει **ανοδική πορεία**. Το 2014 η απασχόληση **των γυναικών** άγγιξε το υψηλότερο ποσοστό που έχει καταγραφεί ποτέ (64%)¹³, ενώ η απασχόληση των ανδρών (75%)¹⁴ δεν έχει ανακτήσει ακόμη το ποσοστό που παρουσίαζε πριν από την κρίση. Κατά συνέπεια, ο αριθμός των οικογενειών που εξαρτώνται οικονομικά από την εργασία των γυναικών αυξάνεται διαρκώς. Οι γυναίκες διεισδύουν σταδιακά στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων σε πολλούς τομείς της ζωής και, παρότι εξακολουθούν να αντιπροσωπεύουν μόλις το 21%¹⁵ των μελών των διοικητικών συμβουλίων στις μεγαλύτερες εισηγμένες στο χρηματιστήριο εταιρείες, το γεγονός αυτό συνιστά σημαντική βελτίωση (της τάξης των εννέα ποσοστιαίων μονάδων), η οποία σημειώθηκε κατά την τελευταία πενταετία. Η σημαντικότερη πρόοδος παρατηρείται σε χώρες που θέσπισαν νομοθετικά μέτρα. Βελτίωση έχει επέλθει επίσης στην ισόρροπη εκπροσώπηση ανδρών και γυναικών στην πολιτική, αλλά με βραδύτερο ρυθμό: τα ποσοστά συμμετοχής των γυναικών στα εθνικά κοινοβούλια και στις εθνικές κυβερνήσεις σημείωσαν σταθερή αύξηση, από 22% και 21% αντίστοιχα στο τέλος του 2004 σε 29% και 27% το 2015.¹⁶ Μείωση παρατηρείται επίσης ως προς τις ανισότητες μεταξύ των φύλων στα όργανα λήψης αποφάσεων ερευνητικών οργανισμών: το ποσοστό των γυναικών που είναι επικεφαλής τέτοιου είδους οργανισμών αυξήθηκε σε 15 από τις 20 χώρες της ΕΕ για τις οποίες υπήρχαν διαθέσιμα στοιχεία για τα έτη 2010 και 2014.¹⁷

¹⁰ Ενδιάμεση αξιολόγηση της στρατηγικής για την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών και ετήσιες εκθέσεις.

¹¹ http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/files/documents/151120_strategy_evaluation_en.pdf.

¹² Ειδικό Ευρωβαρόμετρο αριθ. 428 (Μάρτιος 2015).

¹³ Eurostat.

¹⁴ Ο.ν.

¹⁵ Βάση δεδομένων της ΓΔ Δικαιοσύνης και Καταναλωτών σχετικά με τη συμμετοχή γυναικών και ανδρών στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων, Απρίλιος 2015.

¹⁶ Ο.ν.

¹⁷ Στοιχεία «SHE figures»: ενημερωτικό φυλλάδιο 2015.

Μολονότι η στάση της κοινής γνώμης στο θέμα της ισότητας εξελίσσεται, η σημερινή νέα γενιά δεν είναι απαλλαγμένη από στερεότυπα και ανισότητες με βάση το φύλο. Ανισότητες μεταξύ ανδρών και γυναικών εξακολουθούν να υφίστανται στον τομέα της εκπαίδευσης, από πλευράς προτιμήσεων ως προς το αντικείμενο σπουδών, επιδόσεων και μορφών συμμετοχής. Τα αγόρια, ιδίως εκείνα που προέρχονται από μειονεκτούντα περιβάλλοντα, εγκαταλείπουν το σχολείο σε μεγαλύτερο ποσοστό από ό,τι τα κορίτσια και αντιμετωπίζουν μακράν περισσότερες δυσκολίες στην ανάγνωση.¹⁸ Οι γυναίκες έχουν περισσότερες πιθανότητες να αποκτήσουν πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, αλλά εξακολουθούν να υπερεκπροσωπούνται σε τομείς σπουδών που συνδέονται με παραδοσιακούς γυναικείους ρόλους, όπως οι κλάδοι που σχετίζονται με τις υπηρεσίες φροντίδας, και υποεκπροσωπούνται στις επιστήμες, στα μαθηματικά, στις ΤΠ, στην μηχανική και στις αντίστοιχες σταδιοδρομίες. Ως εκ τούτου, **η ανισότητα στην απασχόληση** δεν μειώνεται αλλά λαμβάνει πλέον νέες μορφές και, παρά το γεγονός ότι οι νέες γυναίκες επενδύουν στην εκπαίδευση, εξακολουθούν να έχουν διπλάσιες πιθανότητες να παραμείνουν οικονομικά ανενεργές σε σύγκριση με τους άνδρες. Οι γυναίκες αποτελούν επίσης τη μεγαλύτερη αναξιοποίητη πηγή επιχειρηματικών δυνατοτήτων, δεδομένου ότι αντιπροσωπεύουν μόλις το 29% των επιχειρηματιών.

Από την άποψη της πρόσβασης σε **χρηματοοικονομικούς πόρους σε όλη τη διάρκεια ζωής του ανθρώπου**, η ισότητα των φύλων παραμένει ζητούμενο. Το ποσοστό του εισοδήματος που παράγουν οι γυναίκες (ιδίως οι μετανάστριες και οι γυναίκες που είναι αρχηγοί μονογονεϊκών νοικοκυριών) στην αγορά εργασίας εξακολουθεί να είναι πολύ χαμηλότερο από αυτό των ανδρών. Είναι πολύ πιθανότερο οι εργαζόμενες γυναίκες, και ειδικότερα οι μητέρες, να εργάζονται υπό συνθήκες μερικής απασχόλησης και να αμείβονται κατά μέσο όρο κατά 16%¹⁹ λιγότερο από ό,τι οι άνδρες ανά ώρα εργασίας. Ως αποτέλεσμα, το χάσμα μεταξύ των φύλων όσον αφορά τις συνολικές αποδοχές καθ' όλη τη διάρκεια του επαγγελματικού βίου έχει φτάσει στο 41%²⁰ και συνεπάγεται ευρύτατη ανισότητα των φύλων στον συνταξιοδοτικό τομέα, η οποία ανέρχεται σήμερα στο 40%.²¹ Οι γυναίκες μεγαλύτερης ηλικίας διατρέχουν πολύ μεγαλύτερο κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού από ό,τι οι άνδρες μεγαλύτερης ηλικίας και τα τελευταία έτη δεν παρατηρούνται τάσεις μετριασμού αυτού του κινδύνου. Εάν δεν ληφθούν νέα μέτρα, οι γυναίκες θα συνεχίσουν κατά πάσα πιθανότητα να βρίσκονται σε οικονομικά μειονεκτική θέση λόγω μητρότητας κατά τη διάρκεια της σταδιοδρομίας τους και κατά τη συνταξιοδότησή τους, ιδίως λόγω του άνισου καταμερισμού των καθηκόντων φροντίδας και νοικοκυριού (οι εργαζόμενες γυναίκες εξακολουθούν να αφιερώνουν δύομισι ώρες παραπάνω ημερησίως για την εκτέλεση γονικών και οικιακών καθηκόντων σε σύγκριση με τους άνδρες).²²

Η βία λόγω φύλου εξακολουθεί να αποτελεί ευρύτατα διαδεδομένο φαινόμενο και μπορεί να λάβει πολλές μορφές: μία στις τρεις γυναίκες έχει υποστεί σωματική ή σεξουαλική βία, το 5% των γυναικών έχει πέσει θύμα βιασμού από την ηλικία των 15 ετών και το 20% έχει υποστεί διαδικτυακή παρενόχληση.²³ Αυτά τα φαινόμενα βίας παρατηρούνται παντού –στο σπίτι, στον χώρο εργασίας, στο σχολείο, στον δρόμο ή στο διαδίκτυο– ανεξαρτήτως κοινωνικού υποβάθρου. Η βία λόγω φύλου και τα αρνητικά στερεότυπα, για παράδειγμα, στον αθλητισμό αποτελούν ευρύτατα διαδεδομένο φαινόμενο²⁴. Η βλάβη που προκαλείται στα θύματα δεν αφορά μόνο την υγεία και την ευημερία τους, αλλά και την επαγγελματική τους ζωή, και ως εκ τούτου την οικονομική ανεξαρτησία τους και την οικονομία γενικότερα. Εκτιμάται ότι 500 000 γυναίκες και κορίτσια στην ΕΕ διατρέχουν τον κίνδυνο ακρωτηριασμού των γεννητικών οργάνων.²⁵ Επιπλέον, οι γυναίκες και τα κορίτσια αποτελούν την πλειονότητα των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων (68% γυναίκες, 17% άνδρες, 12% κορίτσια και 3% αγόρια).²⁶

Σε παγκόσμια κλίμακα, τα θεμελιώδη δικαιώματα των γυναικών εξακολουθούν να παραβιάζονται και οι γυναίκες υφίστανται διακρίσεις όσον αφορά την πρόσβαση στην εκπαίδευση, στην εργασία, στην κοινωνική προστασία, στην κληρονομία, στα οικονομικά περιουσιακά στοιχεία, στους παραγωγικούς πόρους και στη συμμετοχή στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και στην κοινωνία εν γένει.

18 Βλέπε, για παράδειγμα, ΟΟΣΑ, *Are boys and girls equally prepared for life?* («Είναι τα αγόρια και τα κορίτσια εξίσου προετοιμασμένα για τη ζωή?», 2014, <http://www.oecd.org/pisa/pisaproducts/PIF-2014-gender-international-version.pdf>).

19 Eurostat, τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία ανάγονται στο 2012.

20 Ό.π.

21 Επιτροπή Κοινωνικών Προστασιών και Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Έκθεση σχετικά με την επάρκεια των συντάξεων (2015).

22 Eurofound.

23 Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA).

24 «Study on Gender-based violence in sport» («Μελέτη σχετικά με τη βία που συνδέεται με το φύλο στον αθλητισμό»): https://eacea.ec.europa.eu/about-eacea/calls-for-tender/study-gender-based-violence-in-sport-eacea201502_en

25 Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τον τερματισμό του ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων, 2012.

26 Eurostat.

Οι γυναίκες αφιερώνουν από δύο έως δέκα φορές περισσότερο χρόνο σε μη αμειβόμενη εργασία από ό,τι οι άνδρες, στοιχείο που αποτελεί έναν από τους κυριότερους φραγμούς για την οικονομική και πολιτική χειραφέτησή τους²⁷. Περίπου 140 εκατομμύρια κορίτσια και γυναίκες ζουν σήμερα με τις συνέπειες του ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων. Ένα στα εννέα κορίτσια παντρεύεται πριν από το 15ο έτος της ηλικίας του, ενώ πολλά κορίτσια εξαναγκάζονται να παντρευτούν και να κάνουν παιδιά προτού συμπληρώσουν το 16ο έτος της ηλικίας τους²⁸. Το γεγονός αυτό έχει σοβαρές επιπτώσεις: οι επιπλοκές κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης και του τοκετού αποτελούν τη δεύτερη αιτία θανάτου μεταξύ των έφηβων κοριτσιών²⁹. Η πρόοδος που έχει σημειωθεί στον τομέα της μητρικής υγείας μετά τον καθορισμό των αναπτυξιακών στόχων της Χιλιετίας³⁰ χαρακτηρίζεται από απογοητευτικά βραδύ ρυθμό, και το ποσοστό μόλυνσης των γυναικών και των κοριτσιών από τον ιό HIV είναι δυσανάλογα υψηλό. Το φαινόμενο αυτό συνδέεται επίσης με την αποτυχία εξασφάλισης καθολικής πρόσβασης σε υπηρεσίες σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγείας για τις γυναίκες και τα κορίτσια.

3. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2016-2019

Στο πρόγραμμα εργασίας της, η Επιτροπή επαναβεβαίωσε τη δέσμευσή της να συνεχίσει το έργο της για την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών. Τούτο σημαίνει ότι στο επίκεντρο της πολιτικής για την ισότητα των φύλων θα παραμείνουν οι πέντε υφιστάμενοι θεματικοί τομείς προτεραιότητας:

- ▶ αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας και της ισότιμης οικονομικής ανεξαρτησίας γυναικών και ανδρών·
- ▶ μείωση των διαφορών μεταξύ των φύλων όσον αφορά τους μισθούς, τις αποδοχές και τις συντάξεις και, κατ' επέκταση, καταπολέμηση της φτώχειας των γυναικών·
- ▶ προώθηση της ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων·
- ▶ καταπολέμηση της βίας λόγω φύλου και προστασία και στήριξη των θυμάτων· και
- ▶ προώθηση της ισότητας των φύλων και των δικαιωμάτων των γυναικών παγκοσμίως.

Στη συνέχεια περιγράφονται οι βασικές δράσεις, οι οποίες επιλέχθηκαν με γνώμονα τον μέγιστο αντίκτυπο και τη δυνατότητα υλοποίησης κατά τη διάρκεια της θητείας της Επιτροπής, και παρέχονται υποδείξεις όσον αφορά το χρονοδιάγραμμα. Η πρόοδος θα μετράται, ειδικότερα, με βάση τους δείκτες που παρατίθενται στο παράρτημα 1 και τους στόχους που παρατίθενται στο παράρτημα 2. Σε όλους τους τομείς προτεραιότητας θα δοθεί έμφαση στον ρόλο των ανδρών, στην αποδόμηση των στερεοτύπων με βάση το φύλο και στην προαγωγή ρόλων των φύλων που δεν συνιστούν διάκριση. Ιδιαίτερη βαρύτητα θα δοθεί στις συγκεκριμένες ανάγκες ομάδων που αντιμετωπίζουν πολλαπλές δυσχέρειες, π.χ. μόνοι γονείς και γυναίκες μεγαλύτερης ηλικίας, μετανάστριες, γυναίκες Ρομά και γυναίκες με αναπηρίες.

Για την επίτευξη των στόχων κάθε τομέα προτεραιότητας θα χρησιμοποιηθεί συνδυασμός των ακόλουθων νομοθετικών, μη νομοθετικών και χρηματοδοτικών μέσων, μεταξύ των οποίων:

- η ενσωμάτωση της πτυχής της ισότητας των φύλων σε όλες τις δραστηριότητες της ΕΕ (βλέπε τμήμα 4)·
- η επιβολή νομοθεσίας για την ίση μεταχείριση·

²⁷ http://www.oecd.org/dev/development-gender/Unpaid_care_work.pdf

²⁸ Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας, δελτίου Τύπου, Μάρτιος 2013.

²⁹ <http://who.int/mediacentre/factsheets/fs364/en/>

³⁰ <http://www.unmillenniumproject.org/goals/>

- προγράμματα χρηματοδότησης από την ΕΕ για την περίοδο 2014-2020 (βλέπε τμήμα 5).
- συνεχής συλλογή βελτιωμένων δεδομένων με την υποστήριξη της Eurostat, του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου για την Ισότητα των Φύλων (EIGE), του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας (Eurofound), του Συμβουλίου της Ευρώπης και του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (FRA).
- ανταλλαγή ορθών πρακτικών και μάθησης από ομότιμους μεταξύ των κρατών μελών και συνεργασία με όλους τους παράγοντες (βλέπε τμήμα 6) και
- ετήσια αξιολόγηση των βασικών δράσεων που αναλαμβάνονται, σε συνδυασμό με την κατάρτιση ετήσιων εκθέσεων προόδου όσον αφορά την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών, με σκοπό την αξιολόγηση της ανάγκης ανάληψης πρόσθετων δράσεων.

3.1. Αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας και της ισότιμης οικονομικής ανεξαρτησίας γυναικών και ανδρών

Στόχοι

Προκειμένου να υλοποιηθεί ο στόχος της ΕΕ για την επίτευξη ποσοστού απασχόλησης ανδρών και γυναικών της τάξης του 75% το 2020 και, ιδίως, για τη μείωση των διαφορών μεταξύ των φύλων στην απασχόληση, απαιτούνται συντονισμένες προσπάθειες ώστε να διευκολυνθεί η συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας. Όπως υπογραμμίζεται στο πρόγραμμα εργασίας για το 2016, αυτό συνεπάγεται τη λήψη μέτρων για να διευκολυνθεί η επίτευξη ισορροπίας μεταξύ των ευθυνών φροντίδας και των επαγγελματικών καθηκόντων. Προϋποθέτει επίσης πιο ισότιμο καταμερισμό του χρόνου που αφιερώνεται σε καθήκοντα φροντίδας και νοικοκυριού. Οι στόχοι της Βαρκελώνης³¹ σχετικά με την παιδική φροντίδα πρέπει να επιτευχθούν και τα κράτη μέλη πρέπει να διερευνήσουν τρόπους ώστε οι στόχοι αυτοί να καταστούν περισσότερο φιλόδοξοι και να διευρυνθούν προκειμένου να καλύπτουν την παροχή φροντίδας και σε άλλα εξαρτώμενα άτομα. Η γυναικεία επιχειρηματικότητα, η ισότητα των φύλων στον τομέα της έρευνας και η ένταξη των μεταναστριών στην αγορά εργασίας αποτελούν περαιτέρω στοιχεία της ισότιμης οικονομικής ανεξαρτησίας.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΠΡΟΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

Συνεχής δράση για την αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας και τον συνδυασμό επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής, η οποία συμπληρώνεται από μια νέα ολοκληρωμένη πρωτοβουλία για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που θέτει η ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής με τις οποίες είναι αντιμέτωποι οι εργαζόμενοι γονείς και οι παρέχοντες φροντίδα³² (2016-2019):

- εκσυγχρονισμός του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου της ΕΕ: διασφάλιση καλύτερης επιβολής και, κατά περίπτωση, προσαρμογή της νομοθεσίας σχετικά με την άδεια και τις ευέλικτες εργασιακές ρυθμίσεις, σε διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους³³, για την εξασφάλιση καλύτερης ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής για τους γονείς και τα πρόσωπα με καθήκοντα φροντίδας (2016-2019).
- θέσπιση ευρέος πλαισίου πολιτικής για τη στήριξη της συμμετοχής των γονέων στην αγορά εργασίας και της περισσότερο ισότιμης χρήσης των αδειών και των ευέλικτων εργασιακών ρυθμίσεων, συμπεριλαμβανομένης της εξέτασης του ενδεχομένου καθορισμού δεικτών αναφοράς, και στοχοθετημένης χρήσης των χρηματοδοτικών μέσων της ΕΕ για τη στήριξη των κρατών μελών και την ευαισθητοποίηση για το θέμα αυτό (2016).

31 Παροχή υπηρεσιών παιδικής φροντίδας για το 33% των παιδιών ηλικίας κάτω των 3 ετών και για το 90% των παιδιών μεταξύ 3 ετών και ηλικίας υποχρεωτικής σχολικής φοίτησης.

32 Πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής για το 2016, παράρτημα Ι, δράση 2: http://ec.europa.eu/smart-regulation/roadmaps/docs/2015_just_012_new_initiative_replacing_maternity_leave_directive_en.pdf

33 Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2015), First-Phase Consultation of Social Partners Under Article 154 TFEU on Possible Action Addressing Work-life Balance Faced by Working Parents and Caregivers, C(2015) 7754 final.

- συνεχής παρακολούθηση και παροχή στήριξης στα κράτη μέλη για την επίτευξη των στόχων της Βαρκελώνης σχετικά με τις υπηρεσίες παιδικής φροντίδας (σε ετήσια βάση): συνεκτίμηση των αποτελεσμάτων δημόσιας διαβούλευσης για την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής³⁴, εξέταση του ενδεχόμενου διενέργειας διαβούλευσης με τα κράτη μέλη και τους ενδιαφερόμενους φορείς σχετικά με τον τρόπο ενίσχυσης του φιλόδοξου χαρακτήρα των στόχων της Βαρκελώνης και υιοθέτησης μιας πιο ολοκληρωμένης προσέγγισης, π.χ. ώστε να καλυφθούν επίσης η παροχή φροντίδας και σε άλλα εξαρτώμενα άτομα, η προσβασιμότητα και η ποιότητα (2016).
- στήριξη των κρατών μελών στις προσπάθειές τους να αυξήσουν τη συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας, στενή παρακολούθηση των εθνικών μέτρων μεταρρύθμισης στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση³⁵ και έκδοση ειδικών ανά χώρα συστάσεων, όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο (σε ετήσια βάση) και
- περαιτέρω στήριξη των επιχειρήσεων στις προσπάθειές τους να αυξήσουν τη συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας διευκολύνοντας τη λειτουργία πλατφορμών ανταλλαγής χαρτών πολυμορφίας³⁶ (υπό εξέλιξη).

Επιπλέον, θα συνεχιστεί η επιτάχυνση των προσπαθειών, με ιδιαίτερη έμφαση στα ακόλουθα στοιχεία:

- αξιολόγηση της οδηγίας για την κοινωνική ασφάλιση³⁷ και παρακολούθηση των αποτελεσμάτων: κατάρτιση έκθεσης σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας για την άσκηση αυτοτελούς επαγγελματικής δραστηριότητας³⁸ και πιθανή συνέχεια που πρέπει να δοθεί (2016).
- ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στην εφαρμογή του ευρωπαϊκού προγράμματος δράσης για τη μετανάστευση³⁹, αντιμετώπιση των φραγμών στην απασχόληση και την επαγγελματική ανέλιξη των μεταναστριών: παροχή συνδρομής στα κράτη μέλη για την πλήρη αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρονται μέσω του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ) στον συγκεκριμένο τομέα (2016-2019).
- ευαισθητοποίηση με σκοπό την προώθηση της γυναικείας επιχειρηματικότητας, μεταξύ άλλων μέσω της έναρξης λειτουργίας ηλεκτρονικής πλατφόρμας για τις γυναίκες επιχειρηματίες (2016) και της δημιουργίας ευρωπαϊκού δικτύου γυναικών επιχειρηματικών αγγέλων (2016), καθώς και του δικτύου διαδικτυακών επιχειρηματικών κόμβων γυναικών (2016-2017) και
- προώθηση θεσμικών αλλαγών σε ερευνητικούς οργανισμούς με σκοπό την άρση των φραγμών στην ισότητα των φύλων και τη δέσμευση όλων των ερευνητικών οργανισμών να θέσουν σε εφαρμογή σχέδια σχετικά με την ισότητα των φύλων (2016-2017).

34 http://ec.europa.eu/justice/newsroom/gender-equality/opinion/1511_roadmap_reconciliation_en.htm

35 Εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο Απασχόλησης, Κοινωνικής Πολιτικής, Υγείας και Καταναλωτών (EPSCO) στις 5 Οκτωβρίου 2015.

36 http://ec.europa.eu/justice/discrimination/diversity/index_en.htm

37 Οδηγία 79/7/ΕΟΚ περί της προοδευτικής εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης μεταξύ ανδρών και γυναικών σε θέματα κοινωνικής ασφάλισης: πρβ. πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής για το 2015, παράρτημα ΙΙΙ, θέμα 60.

38 Οδηγία 2010/41/ΕΕ για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών που ασκούν αυτοτελή επαγγελματική δραστηριότητα και για την κατάργηση της οδηγίας 86/613/ΕΟΚ του Συμβουλίου.

39 COM(2015) 240 final.

3.2. Μείωση των διαφορών μεταξύ των φύλων όσον αφορά τους μισθούς, τις αποδοχές και τις συντάξεις και, κατ' επέκταση, καταπολέμηση της φτώχειας των γυναικών

Στόχοι

Επαναβεβαιώνεται ο στόχος της μείωσης των επίμονων διαφορών μεταξύ των φύλων όσον αφορά τους μισθούς, τις αποδοχές και τις συντάξεις και, κατά συνέπεια, των ανισοτήτων ως προς την πρόσβαση σε χρηματοοικονομικούς πόρους σε όλη τη διάρκεια ζωής του ανθρώπου. Ο στόχος αυτός προϋποθέτει ειδικότερα σημαντική μείωση των ανισοτήτων σε ορισμένους τομείς οικονομικής δραστηριότητας και επαγγέλματα, αύξηση των συνολικών αμειβόμενων ωρών εργασίας των γυναικών, ευαισθητοποίηση και αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας για την ίση αμοιβή. Προϋποθέτει επίσης πολιτικές και μέτρα για τα άτομα που αντιμετωπίζουν συγκεκριμένους φραγμούς όσον αφορά την είσοδό τους στην αγορά εργασίας, όπως οι μετανάστριες και οι μόνοι γονείς. Επιπροσθέτως, πρέπει να αντιμετωπιστούν τα αίτια και οι επιπτώσεις της συνταξιοδοτικής ανισότητας των φύλων, δεδομένου ότι η ανισότητα αυτή συνιστά φραγμό στην οικονομική ανεξαρτησία των γυναικών μεγαλύτερης ηλικίας, οι οποίες διατρέχουν κατά την περίοδο αυτή υψηλότερο κίνδυνο φτώχειας από ό,τι οι άνδρες.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΠΡΟΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

- Περαιτέρω βελτίωση της εφαρμογής και της επιβολής της αρχής της ίσης αμοιβής με τη διενέργεια αξιολόγησης της οδηγίας 2006/54/EK⁴⁰ (2016-2017) και εξέταση, μεταξύ άλλων, των ακόλουθων στοιχείων:
 - i. ενίσχυση της μισθολογικής διαφάνειας με βάση την έκθεση που πρέπει να καταρτιστεί σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνουν τα κράτη μέλη για την εφαρμογή της σύστασης της Επιτροπής⁴¹
 - ii. τα αποτελέσματα της πρόσφατης νομολογίας του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τη χρήση του φύλου ως αναλογιστικού παράγοντα που επηρεάζει τις εκ του νόμου συνταξιοδοτικές παροχές και τις ιδιωτικές ασφαλιστικές συμβάσεις στον τομέα των επαγγελματικών συντάξεων με τον πιθανό αντίκτυπο της πρόληψης χορήγησης χαμηλότερων συντάξεων στις γυναίκες λόγω του υψηλότερου μέσου όρου του προσδόκιμου ζωής τους
 - iii. επιβολή κυρώσεων για τη βελτίωση του αποτρεπτικού αποτελέσματος της απαγόρευσης των διακρίσεων ως προς την αμοιβή και
 - iv. αποδοτική και αποτελεσματική λειτουργία των φορέων που είναι αρμόδιοι για θέματα ισότητας, με σκοπό τη διευκόλυνση της πρόσβασης των θυμάτων διακρίσεων στη δικαιοσύνη.
- συνεχή στήριξη των κρατών μελών στις προσπάθειές τους για την εξασφάλιση ίσης αμοιβής και την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτιών των διαφορών μεταξύ των φύλων όσον αφορά τους μισθούς, τις αποδοχές και τις συντάξεις: χρήση του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου (σε ετήσια βάση)
- συνεργασία με τους αρμόδιους για θέματα ισότητας φορείς και στήριξη των επιχειρήσεων στις προσπάθειές τους για εξασφάλιση ίσης αμοιβής διευκολύνοντας τη λειτουργία πλατφορμών ανταλλαγής χαρτών πολυμορφίας (υπό εξέλιξη)
- συνέχιση του εορτασμού της Ευρωπαϊκής Ημέρας Ίσης Αμοιβής με πανευρωπαϊκές δραστηριότητες ενημέρωσης που θα απευθύνονται σε όλα τα κράτη μέλη: ενημέρωση σχετικά με τη σύνδεση μεταξύ μισθού, αποδοχών και συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων στην τρίτη ηλικία (σε ετήσια βάση).

40 Οδηγία 2006/54/EK για την εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης (αναδιατύπωση).

41 Σύσταση C(2014) 1405 final της Επιτροπής σχετικά με την ενίσχυση της αρχής της ισότητας της αμοιβής μεταξύ ανδρών και γυναικών μέσω της διαφάνειας.

- εξέταση του ενδεχόμενου θέσπισης περαιτέρω μέτρων για τη βελτίωση της ισόρροπης εκπροσώπησης των φύλων σε ορισμένους τομείς οικονομικής δραστηριότητας και επαγγέλματα: αξιοποίηση της «Μεγάλης συμμαχίας για την ψηφιακή απασχόληση» (Grand Coalition for Digital Jobs)⁴² για τη στήριξη μέτρων που αποσκοπούν στην ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων των γυναικών και των κοριτσιών και την προώθηση της γυναικείας απασχόλησης στον τομέα των ΤΠΕ (2016-2017): δραστηριότητες ευαισθητοποίησης όσον αφορά τις επιλογές εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης (2018-2019).
- προώθηση της ισότητας των φύλων σε όλες τις βαθμίδες και τις μορφές εκπαίδευσης -μεταξύ άλλων όσον αφορά την επιλογή αντικειμένου σπουδών και σταδιοδρομίας με βάση το φύλο- με τη χρήση υφιστάμενων εργαλείων συνεργασίας του τομέα πολιτικής και χρηματοδοτικών μέσων, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις προτεραιότητες που καθορίζονται στο πλαίσιο «Εκπαίδευση και κατάρτιση 2020 (ΕΚ 2020)» (2016-2019).
- συνεχής ανάπτυξη συνολικής σειράς μέτρων⁴³ ώστε να αντιμετωπιστεί το πλήρες φάσμα των αιτιών της συνταξιοδοτικής ανισότητας των φύλων σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένου του δείκτη για την εκτίμηση και παρακολούθησή της και της λήψης μέτρων μετριασμού των παραγόντων που συνδέονται με το φύλο, π.χ. όσον αφορά την παροχή φροντίδας (2016-2017).

⁴² <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/grand-coalition-digital-jobs-0>

⁴³ Αξιοποίηση των συμπερασμάτων του Συμβουλίου Απασχόλησης, Κοινωνικής Πολιτικής, Υγείας και Καταναλωτών (EPSCO), του Ιουνίου 2015, με θέμα: «Ισότητα εισοδηματικών ευκαιριών ανδρών και γυναικών: μείωση της συνταξιοδοτικής ανισότητας των φύλων».

3.3. Προώθηση της ισότητας στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων

Στόχοι

Επαναβεβαιώνεται ο στόχος για βελτίωση της ισόρροπης εκπροσώπησης των φύλων σε ηγετικές θέσεις στον τομέα της οικονομίας, και ειδικότερα για επίτευξη ποσοστού εκπροσώπησης τουλάχιστον 40% του υποεκπροσωπούμενου φύλου σε θέσεις μη εκτελεστικών διοικητικών στελεχών εισηγμένων στο χρηματιστήριο εταιρειών. Η προώθηση της ισότητας στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων προϋποθέτει επίσης τη βελτίωση της ισόρροπης εκπροσώπησης των φύλων σε θέσεις εκτελεστικών διοικητικών στελεχών μεγάλων εισηγμένων στο χρηματιστήριο εταιρειών, καθώς και στο πλαίσιο της μελλοντικής αξιοποίησης ταλάντων. Οι προσπάθειες αυτές θα πρέπει να συμπληρώνονται με συλλογή στοιχείων, ανάληψη δράσης για την αντιμετώπιση της υπερεκπροσώπησης των ανδρών σε θέσεις λήψης αποφάσεων στο πλαίσιο ερευνητικών οργανισμών και λήψη μέτρων για την προώθηση της ισόρροπης εκπροσώπησης των φύλων στις διαδικασίες λήψης πολιτικών αποφάσεων και στον δημόσιο βίο, συμπεριλαμβανομένου του αθλητισμού. Οι ευρωπαϊκές διοικητικές υπηρεσίες θα αποτελέσουν παράδειγμα προς μίμηση. Η Επιτροπή έχει θέσει για την ίδια τον στόχο της κάλυψης του 40% των θέσεων ανώτερων και μεσαίων διοικητικών στελεχών από γυναίκες έως το τέλος του 2019 (βλέπε παράρτημα 3).

ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΠΡΟΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

- Σταθερή στάση υπέρ της έγκρισης της πρότασης οδηγίας του 2012 σχετικά με τη βελτίωση της ισόρροπης εκπροσώπησης των φύλων σε θέσεις μη εκτελεστικών διοικητικών στελεχών των εισηγμένων στο χρηματιστήριο εταιρειών έως το 2016⁴⁴, στενή παρακολούθηση της μεταφοράς και εφαρμογής της οδηγίας και στήριξη άλλων στοχοθετημένων πρωτοβουλιών για τη βελτίωση της ισόρροπης εκπροσώπησης των φύλων στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων, συμπεριλαμβανομένης της παροχής καθοδήγησης στα κράτη μέλη (υπό εξέλιξη).
- συνέχιση της συλλογής και διάδοσης στοιχείων σχετικά με την εκπροσώπηση των γυναικών και των ανδρών σε υψηλές θέσεις λήψης αποφάσεων, σε στενή συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων (υπό εξέλιξη).
- εξέταση του ενδεχόμενου λήψης μέτρων για τη βελτίωση της ισόρροπης εκπροσώπησης των φύλων σε διαδικασίες λήψης πολιτικών αποφάσεων και συνέχιση της ενθάρρυνσης των κρατών μελών και της στήριξης των δραστηριοτήτων των εθνικών αρχών για την προώθηση της ισόρροπης εκπροσώπησης των φύλων σε θέσεις λήψης πολιτικών και δημόσιων αποφάσεων (2018).
- παροχή καθοδήγησης στα κράτη μέλη με σκοπό την υιοθέτηση κοινής προσέγγισης όσον αφορά την υλοποίηση ποσοτικών στόχων για τις θέσεις λήψης αποφάσεων στον τομέα της έρευνας (2016).
- επίτευξη του στόχου για κάλυψη του 40% των θέσεων ανώτερων και μεσαίων διοικητικών στελεχών της Επιτροπής από γυναίκες έως τη λήξη της θτείας της (υπό εξέλιξη).

⁴⁴ Πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής για το 2016, παράρτημα III, θέμα 3.

3.4. Καταπολέμηση της βίας λόγω φύλου και προστασία και στήριξη των θυμάτων

Στόχοι

Η καταπολέμηση της βίας λόγω φύλου και η προστασία και στήριξη των θυμάτων θα αποτελεί σταθερή προτεραιότητα. Για την εξάλειψη της βίας λόγω φύλου απαιτούνται εντατικότερες προσπάθειες από όλους τους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων των κρατών μελών, προκειμένου να βελτιωθούν η διαθεσιμότητα, η ποιότητα και η αξιοπιστία των δεδομένων, να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση, να αλλάξει η νοοτροπία των ανθρώπων, να προληφθεί η βία αυτού του είδους, να εξασφαλιστεί καλύτερη στήριξη των θυμάτων και πρόσβαση στη δικαιοσύνη, καθώς και για να διασφαλιστεί η πλήρης μεταφορά και εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας της ΕΕ.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΠΡΟΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

- προσχώρηση της ΕΕ στη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας (Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης), στον βαθμό που το επιτρέπουν οι αρμοδιότητες της ΕΕ και λαμβανομένων υπόψη των νομικών επιπτώσεων της εν λόγω προσχώρησης· εφαρμογή, στη συνέχεια, των διατάξεων της εν λόγω σύμβασης και συνέχιση της ενθάρρυνσης των κρατών μελών ώστε να σημειώσουν πρόοδο όσον αφορά την επικύρωσή της (2016)⁴⁵·
- συνέχιση της εφαρμογής της οδηγίας για τα δικαιώματα των θυμάτων, καθώς και των νομοθετικών διατάξεων σχετικά με τις ευρωπαϊκές εντολές προστασίας, ιδίως προκειμένου να εξασφαλιστεί η πρόσβαση σε προστασία και η παροχή στήριξης στα πρόσωπα που διατρέχουν κίνδυνο βίας λόγω φύλου (υπό εξέλιξη)·
- περαιτέρω βελτίωση της διαθεσιμότητας, της ποιότητας και της αξιοπιστίας των στοιχείων που αφορούν τη βία λόγω φύλου, μέσω της συνεργασίας με τη Eurostat⁴⁶, το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων και τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (υπό εξέλιξη)· συνέχιση της συγκέντρωσης συγκρίσιμων δεδομένων για τη βία λόγω φύλου στον αθλητισμό, μέσω της εκπόνησης ειδικής μελέτης (2016)·
- συνέχιση στοχοθετημένων δράσεων με σκοπό την εξάλειψη όλων των μορφών βίας λόγω φύλου και την ενίσχυση της ευαισθητοποίησης (2017)·
- συνεχή προώθηση αλλαγών στη νοοτροπία και τη συμπεριφορά μέσω δραστηριοτήτων ευαισθητοποίησης, συμπεριλαμβανομένων κατάλληλων δραστηριοτήτων για τον εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας Μηδενικής Ανοχής στον Ακρωτηριασμό των Γυναικείων Γεννητικών Οργάνων (6 Φεβρουαρίου) και της Διεθνούς Ημέρας για την Εξάλειψη της Βίας κατά των Γυναικών (25 Νοεμβρίου) (σε ετήσια βάση)·
- συνέχιση της εφαρμογής των μέτρων που προβλέπονται στην ανακοίνωση με τίτλο «Για την εξάλειψη του ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων»⁴⁷, καθώς και χρήση ενδεδειγμένων μέσων για την εξάλειψη του ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων και αξιοποίηση αυτής της πείρας για την καταπολέμηση άλλων επιβλαβών πρακτικών· δημιουργία διαδικτυακής πλατφόρμας πληροφοριών σχετικά με τον ακρωτηριασμό των γυναικείων γεννητικών οργάνων για τους επαγγελματίες του τομέα (2016-2017)· και
- λήψη των απαιτούμενων μέτρων, αφενός, για τη συνέχεια που πρέπει να δοθεί στην έκθεση σχετικά με την αξιολόγηση της συμμόρφωσης των κρατών μελών προς την οδηγία για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων (2016) και, αφετέρου, για τη διασφάλιση της συνεκτικότητας της διάστασης του φύλου στο πλαίσιο της εμπορίας ανθρώπων (υπό εξέλιξη).

45 http://ec.europa.eu/smart-regulation/roadmaps/docs/2015_just_010_istanbul_convention_en.pdf

46 Για τον σκοπό αυτό μπορεί να απαιτηθεί η θέσπιση νομοθεσίας (κανονισμός στατιστικού περιεχομένου), κάποια στιγμή στο μέλλον, ανάλογα με το αποτέλεσμα των εργασιών σχεδιασμού.

47 COM(2013) 833 final.

3.5. Προώθηση της ισότητας των φύλων και των δικαιωμάτων των γυναικών παγκοσμίως

Στόχοι

Η προστασία και η προώθηση των δικαιωμάτων των γυναικών και των κοριτσιών, καθώς και της ισότητας των φύλων, αποτελούν προτεραιότητα πολιτικής για τις εξωτερικές σχέσεις της ΕΕ, και η ΕΕ είναι αποφασισμένη να διαδραματίσει ηγετικό ρόλο στον εν λόγω τομέα. Τα στοιχεία αυτά αποτελούν απαραίτητες προϋποθέσεις για την ισότιμη και χωρίς αποκλεισμούς βιώσιμη ανάπτυξη, και συνιστούν, αυτά καθαυτά, αξίες και στόχους υψίστης σημασίας. Αποτελούν επίσης προϋπόθεση για την ειρήνη και την ασφάλεια παγκοσμίως και συμβάλλουν στην καταπολέμηση της ριζορραπιστικοποίησης και του εξτρεισμού, φαινομένων που υποτιμούν τις γυναίκες, παραβιάζουν τα δικαιώματά τους και προσβάλλουν την αξιοπρέπειά τους. Η ΕΕ παραμένει απολύτως προσηλωμένη στον στόχο της για την προώθηση, την προστασία και τον σεβασμό όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, καθώς και για την πλήρη και αποτελεσματική εκπλήρωση των υποχρεώσεων και των δεσμεύσεων που έχει αναλάβει όσον αφορά τα δικαιώματα των γυναικών σε όλα τα διεθνή φόρουμ, ιδίως στο πλαίσιο της Σύμβασης για την εξάλειψη όλων των μορφών διακρίσεων κατά των γυναικών⁴⁸, της πλατφόρμας δράσης του Πεκίνου του ΟΗΕ⁴⁹ και του προγράμματος δράσης της Διεθνούς Διάσκεψης για τον Πληθυσμό και την Ανάπτυξη.

Τα δικαιώματα των γυναικών και των κοριτσιών, η ισότητα των φύλων και η χειραφέτηση των γυναικών και των κοριτσιών βρίσκονται στο επίκεντρο του θεματολογίου 2030 των Ηνωμένων Εθνών για τη βιώσιμη ανάπτυξη, όχι μόνο ως αυτοτελής στόχος⁵⁰, αλλά και ως οριζόντιο θέμα, το οποίο ενσωματώνεται στους στόχους και στους δείκτες όλων των στόχων για τη βιώσιμη ανάπτυξη.⁵¹ Θα πρέπει επίσης να αποτελούν ουσιαστικές παραμέτρους κατά τη χρήση χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών μέσων υλοποίησης, καθώς και στο πλαίσιο των μηχανισμών επανεξέτασης, παρακολούθησης και ελέγχου του θεματολογίου 2030. Δεδομένου ότι το θεματολόγιο ισχύει για όλες τις χώρες, συμπεριλαμβανομένων των κρατών μελών της ΕΕ, η διασφάλιση της συνοχής μεταξύ των εσωτερικών και των εξωτερικών πολιτικών της ΕΕ σε όλα τα επίπεδα είναι κορυφαίας σημασίας. Πρέπει επίσης να συνεχιστεί η αξιολόγηση της ισότητας των φύλων και της υιοθέτησης του κεκτημένου της ΕΕ όσον αφορά την ισότητα των φύλων στο πλαίσιο της διαδικασίας προσχώρησης.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΠΡΟΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

Σε συνεργασία με την ΕΥΕΔ και τα κράτη μέλη, υλοποίηση του σχεδίου δράσης που προβλέπεται στο κοινό έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής με τίτλο «Gender equality and women's empowerment: transforming the lives of girls and women through EU external relations, 2016-2020»⁵² (Ισότητα των φύλων και χειραφέτηση των γυναικών: μεταμορφώνοντας τις ζωές κοριτσιών και γυναικών μέσα από την πολιτική εξωτερικών σχέσεων της ΕΕ 2016-2020) (2016-2019) και, σύμφωνα με αυτό το νέο πλαίσιο για τις δραστηριότητες της ΕΕ όσον αφορά την ισότητα των φύλων στον τομέα των εξωτερικών σχέσεων, ανάληψη δεσμεύσεων:

- από κοινού με την ΕΥΕΔ και σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, για την προώθηση της προώθησης της ισότητας των φύλων και των δικαιωμάτων των γυναικών κατά την υλοποίηση και παρακολούθηση του θεματολογίου 2030 των Ηνωμένων Εθνών για τη βιώσιμη ανάπτυξη, καθώς και κατά την εφαρμογή της πλατφόρμας δράσης του Πεκίνου (υπό εξέλιξη).

⁴⁸ <http://www.un.org/womenwatch/daw/cedaw/>

⁴⁹ <http://www.un.org/womenwatch/daw/beijing/platform/>

⁵⁰ Αυτοτελής στόχος 5.

⁵¹ <https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>.

⁵² SWD(2015) 182 final της 21.9.2015, το οποίο εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 26 Οκτωβρίου 2015.

- από κοινού με την ΕΥΕΔ και τα κράτη μέλη, για την προώθηση της ισότητας των φύλων και για την προαγωγή και προστασία των δικαιωμάτων των κοριτσιών και των γυναικών μέσω του σχεδίου δράσης της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία, της συνολικής προσέγγισης όσον αφορά την εφαρμογή από την ΕΕ των αποφάσεων 1325 και 1820 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών (ΣΑΗΕ) σχετικά με τις γυναίκες, την ειρήνη και την ασφάλεια, καθώς και των κατευθυντήριων γραμμών της ΕΕ σχετικά με τη βία κατά των γυναικών και των κοριτσιών, οι οποίες εκδόθηκαν το 2008 (υπό εξέλιξη)
- για τη συνέχιση της χρηματοδότησης και της παρακολούθησης των δράσεων που προάγουν την ισότητα των φύλων στο πλαίσιο της αναπτυξιακής συνεργασίας, της συνεργασίας με τις χώρες της γειτονίας και της ανθρωπιστικής βοήθειας, μεταξύ άλλων μέσω της συστηματικής χρήσης των δεικτών του ΟΟΣΑ για την πολιτική ισότητα των φύλων⁵³ στο πλαίσιο της αναπτυξιακής συνεργασίας, καθώς και των δεικτών φύλου-ηλικίας⁵⁴ σε όλες τις ανθρωπιστικές δράσεις που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ, ούτως ώστε να ελέγχεται κατά πόσον εντοπίζονται και αντιμετωπίζονται οι ανάγκες και τα τρωτά σημεία των ανδρών και των γυναικών όλων των ηλικιών (υπό εξέλιξη)· και
- για τη συνέχιση της στενής παρακολούθησης και στήριξης της συμμόρφωσης των υποψήφιων και των δυνάμει υποψήφιων προς ένταξη χωρών με τα κριτήρια της Κοπεγχάγης για την προσχώρηση στην ΕΕ από πλευράς ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένης της ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών· για τη συνέχιση των προσπαθειών ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου σε όλα τα συναφή προγράμματα που χρηματοδοτούνται μέσω του μηχανισμού προενταξιακής βοήθειας (ΜΠΒ) και του ευρωπαϊκού μηχανισμού γειτονίας (ΕΝΙ) (υπό εξέλιξη).

53 <http://www.oecd.org/investment/stats/37461060.pdf>.

54 http://ec.europa.eu/echo/files/policies/sectoral/gender_age_marker_toolkit.pdf.

4. ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΠΤΥΧΗΣ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ ΣΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΕ

Επιπλέον των βασικών δράσεων που καθορίζονται ανωτέρω⁵⁵, η προώθηση της ισότητας των φύλων θα συνεχιστεί με την ένταξη της πτυχής της ισότητας των φύλων σε κάθε μορφή παρέμβασης της ΕΕ (προετοιμασία, σχεδιασμός, εφαρμογή, παρακολούθηση και αξιολόγηση των πολιτικών, των νομοθετικών μέτρων και των προγραμμάτων δαπανών), δηλαδή με την **ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στις πολιτικές**.⁵⁶ Αυτό συνεπάγεται την εκτίμηση του αντίκτυπου της δράσης της ΕΕ τόσο στις γυναίκες όσο και στους άνδρες και την ανάληψη της ευθύνης για τυχόν αναστοχαστικές προσαρμογές που μπορεί να απαιτούνται προκειμένου οι γυναίκες και οι άνδρες να αποκομίζουν ισότιμα οφέλη και να μην διαιωνίζεται η ανισότητα.

Η ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στις πολιτικές θα συνεχιστεί με την προσθήκη παραμέτρων σχετικών με την ισότητα των φύλων⁵⁷ στις εκτιμήσεις επιπτώσεων και στις αξιολογήσεις σύμφωνα με τις αρχές της βελτίωσης της νομοθεσίας.

Επιπροσθέτως, η διυπηρεσιακή ομάδα για την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών (στην οποία εκπροσωπούνται όλες οι υπηρεσίες της Επιτροπής και η οποία συνεδριάζει τουλάχιστον δύο φορές ετησίως) θα συνεχίσει να παρακολουθεί και να καθοδηγεί την ενσωμάτωση της πτυχής της ισότητας των φύλων στις δραστηριότητες πολιτικής, νομοθετικών ρυθμίσεων και προγραμμάτων δαπανών, συμπεριλαμβανομένων των δημοσιονομικών θεμάτων, σε όλους τους τομείς πολιτικής της ΕΕ και θα εξετάσει το ενδεχόμενο δημοσίευσης **έκθεσης σχετικά με την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στην Επιτροπή** το 2017. Η εν λόγω έκθεση θα συμπληρώσει τις βασικές δράσεις που παρατέθηκαν ανωτέρω με την παρουσίαση τομεακών πτυχών, όπως η ισότητα των φύλων στους τομείς των μεταφορών, της ενέργειας, της εκπαίδευσης, της υγείας, της φορολογίας, της γεωργίας, του εμπορίου, της περιφερειακής πολιτικής, των θαλάσσιων υποθέσεων και του περιβάλλοντος.

⁵⁵ Ορισμένες από τις οποίες περιλαμβάνουν τη λήψη μέτρων για την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου σε συγκεκριμένους τομείς πολιτικής (π.χ. απασχόληση, μετανάστευση, εξωτερικές σχέσεις).

⁵⁶ Άρθρο 8 της ΣΛΕΕ: «Σε όλες τις δράσεις της, η Ένωση επιδιώκει να εξαλειφθούν οι ανισότητες και να προαχθεί η ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών.»

⁵⁷ Βλέπε, ειδικότερα, εργαλειοθήκη για τη βελτίωση της νομοθεσίας, εργαλείο 16: http://ec.europa.eu/smart-regulation/guidelines/docs/br_toolbox_en.pdf.

5. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΕ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Εξίσου αναγκαία με την ανάληψη βασικών δράσεων και την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στις πολιτικές κρίνεται και η διάθεση σχετικής χρηματοδότησης σε επίπεδο ΕΕ. Η συνεκτίμηση της ισότητας των φύλων στον προϋπολογισμό⁵⁸ δεν εφαρμόζεται συστηματικά στο πλαίσιο του γενικού προϋπολογισμού της ΕΕ⁵⁹, αλλά τα χρηματοδοτικά προγράμματα της Ένωσης για την περίοδο 2014-2020 παρέχουν τα μέσα για την προώθηση της ισότητας των φύλων και την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου σε διάφορους βασικούς τομείς πολιτικής για παράδειγμα:

- τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ), ιδίως το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, αποτελούν βασικούς μοχλούς κινητοποίησης χρηματοδοτικών πόρων για την προώθηση της ισότητας, π.χ. όσον αφορά την **πρόσβαση στην απασχόληση, την επαγγελματική ανέλιξη, τον συνδυασμό της επαγγελματικής και της προσωπικής ζωής, την ίση αμοιβή για ίση εργασία, την ένταξη μεταναστριών στην αγορά εργασίας και τις επενδύσεις στην παροχή υποδομών παιδικής φροντίδας**.
- το πρόγραμμα «Δικαιώματα, ισότητα και ιθαγένεια» θα συγχρηματοδοτήσει εθνικά σχέδια που αποσκοπούν στην προώθηση της **ισότιμης οικονομικής ανεξαρτησίας, της υπέρβασης αυστηρών ρόλων και στερεοτύπων με βάση το φύλο και της ευαισθητοποίησης σχετικά με τη συνταξιοδοτική ανισότητα των φύλων, τα αίτια και τις επιπτώσεις της**. Θα επενδύσει επίσης στην **πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών** με τη χρηματοδότηση σχεδίων στο πλαίσιο των οποίων παρέχεται υποστήριξη στα θύματα βίας και κατάρτιση στους επαγγελματίες του τομέα, αυξάνεται η ευαισθητοποίηση και προλαμβάνεται η βία που συνδέεται με επιβλαβείς πρακτικές.
- μέσω της στήριξης που παρέχεται για τις υποδομές ψηφιακών υπηρεσιών για την ασφαλέστερη χρήση του διαδικτύου από τον μηχανισμό «Συνδένοντας την Ευρώπη», θα χρηματοδοτηθεί στα κράτη μέλη η δημιουργία τηλεφωνικών γραμμών παροχής βοήθειας για τα θύματα **κυβερνοεγκοβισμού** νεαρής ηλικίας (τα οποία έχουν τις διπλάσιες πιθανότητες να είναι κορίτσια από ό,τι αγόρια).
- χρηματοδότηση θα διατεθεί για την ισότητα των φύλων και τη χειραφέτηση των γυναικών και των κοριτσιών κατά την επόμενη επταετία μέσω του θεματικού προγράμματος της ΕΕ για τα παγκόσμια δημόσια αγαθά και τις προκλήσεις, στο πλαίσιο του μηχανισμού αναπτυξιακής συνεργασίας για τη στήριξη της **εξωτερικής συνεργασίας της ΕΕ** και
- οι προβληματισμοί σχετικά με την ισότητα των φύλων εντάσσονται στο Erasmus+, το πρόγραμμα χρηματοδότησης της ΕΕ για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό (2014-2020).

Θα χρησιμοποιηθούν οι μηχανισμοί που προβλέπονται από τους κανονισμούς και τις αρμόδιες επιτροπές των αντίστοιχων προγραμμάτων για τον έλεγχο της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας της χρηματοδότησης για την ισότητα των φύλων, μεταξύ άλλων μέσω της αξιολόγησης των εκθέσεων υλοποίησης των κρατών μελών, κατά περίπτωση.

Στο παράρτημα 4 παρέχεται επισκόπηση της χρηματοδότησης ύψους **6,17 δισεκατ. ευρώ** που διατίθεται σε επίπεδο ΕΕ για την εκπλήρωση των σκοπών και των στόχων της παρούσας στρατηγικής δέσμευσης.

Σύμφωνα με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη Συνθήκη, η διάσταση της ισότητας των φύλων θα ληφθεί υπόψη κατά τον σχεδιασμό των χρηματοδοτικών προγραμμάτων της ΕΕ για τη γενιά μετά το 2020.

⁵⁸ Δηλαδή αξιολόγηση των προϋπολογισμών με βάση το φύλο, ενσωματώνοντας τη διάσταση του φύλου σε όλα τα επίπεδα της διαδικασίας κατάρτισης του προϋπολογισμού και αναδιαρθρώνοντας τα έσοδα και τις δαπάνες προκειμένου να προαχθεί η ισότητα των φύλων.

⁵⁹ Επισημαίνεται επίσης ότι δεν προβλέπεται συγκεκριμένος προϋπολογισμός για άλλες πολιτικές στις οποίες μπορεί να ενσωματωθεί η διάσταση του φύλου, όπως το κλίμα και η βιοποικιλότητα.

6. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ

Η στενή συνεργασία με τα θεσμικά όργανα και τους ενδιαφερόμενους φορείς που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ισότητας των φύλων (κράτη μέλη, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης, κοινωνικοί εταίροι, οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, φορείς που είναι αρμόδιοι για θέματα ισότητας, διεθνείς οργανισμοί και υπηρεσίες της ΕΕ) θα συνεχιστεί. Η συνεργασία αυτή θα λάβει πολλές μορφές, από διμερείς και πολυμερείς ανταλλαγές έως τη διεξαγωγή διαρθρωμένων διαλόγων.

Τα έγγραφα εθνικής στρατηγικής και οι εξελίξεις στον τομέα της ισότητας των φύλων θα παρακολουθούνται στα κράτη μέλη και η ανταλλαγή ορθών πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών θα διευκολύνεται μέσω του προγράμματος αμοιβαίας μάθησης. Η συνεργασία με τα κράτη μέλη θα συνεχιστεί επίσης μέσω της ομάδας υψηλού επιπέδου για την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στις πολιτικές.

Η συμβουλευτική ομάδα για την ισότητα ευκαιριών γυναικών και ανδρών, αποτελούμενη από εκπροσώπους των κρατών μελών, οργανώσεις των κοινωνικών εταίρων και την κοινωνία των πολιτών, θα συνεχίσει να συμβουλεύει την Επιτροπή σε θέματα πολιτικών και νομικών πρωτοβουλιών. Το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων θα συνεχίσει να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη και ανταλλαγή αξιόπιστων στοιχείων και δεδομένων για τη στήριξη της χάραξης τεκμηριωμένης πολιτικής, π.χ. μέσω του δείκτη του για την ισότητα των φύλων.⁶⁰

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο καλούνται να συμβάλουν ενεργά στην εν λόγω συνεργασία.

7. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η παρακολούθηση της υλοποίησης των προαναφερόμενων δράσεων θα συνεχιστεί σε τακτική βάση. Θα υποβάλλονται εκθέσεις σε ετήσια βάση σχετικά με την πρόοδο που σημειώνεται, οι οποίες θα περιλαμβάνουν παραδείγματα πρακτικών που εφαρμόζουν τα κράτη μέλη, και οι οποίες θα βασίζονται, μεταξύ άλλων, στους στόχους και στους δείκτες που αναφέρονται στα παραρτήματα 1 και 2.

Με την επιφύλαξη των συμπερασμάτων της ετήσιας έκθεσης του 2017, θα μπορούσε να διεξαχθεί το 2018 διάλογος υψηλού επιπέδου με τη συμμετοχή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, των προεδριών του Συμβουλίου και βασικών ενδιαφερόμενων φορέων, όπως οι ευρωπαίοι κοινωνικοί εταίροι και η κοινωνία των πολιτών, με σκοπό την ενδιάμεση αξιολόγηση, τον προσδιορισμό των προκλήσεων και τη συζήτηση των δυνατοτήτων ανάληψης περαιτέρω δράσης.

⁶⁰ <http://eige.europa.eu/rdc/eige-publications/gender-equality-index-2015-measuring-gender-equality-european-union-2005-2012-report>.

Παράρτημα 1:

Στόχοι, δράσεις, αρμοδιότητες και δείκτες

1. Αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας και της ισότιμης οικονομικής ανεξαρτησίας γυναικών και ανδρών

Στόχοι

- επίτευξη του στόχου της ΕΕ για ποσοστό απασχόλησης ανδρών και γυναικών της τάξης του 75% το 2020 και μείωση των ανισοτήτων στον τομέα της απασχόλησης για τις γυναίκες·
- πιο ισότιμος καταμερισμός του χρόνου που αφιερώνεται σε καθήκοντα φροντίδας και νοικοκυριού μεταξύ γυναικών και ανδρών και βελτίωση των δυνατοτήτων εξισορρόπησης των ευθυνών φροντίδας και των επαγγελματικών καθηκόντων·
- επίτευξη των στόχων της Βαρκελώνης όσον αφορά την παιδική φροντίδα και εξέταση του ενδεχομένου να διερευνηθούν διεξοδικά, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, πιθανοί τρόποι ώστε οι στόχοι αυτοί να καταστούν περισσότερο φιλόδοξοι και να διευρυνθούν προκειμένου να καλύπτουν την παροχή φροντίδας και σε άλλα εξαρτώμενα πρόσωπα·
- προώθηση της γυναικείας επιχειρηματικότητας και της ισότητας των φύλων στον τομέα της έρευνας·
- καλύτερη ένταξη των μεταναστριών στην αγορά εργασίας.

Δράση	Αρμοδιότητες	Χρονοδιάγραμμα
Συνεχής δράση για την αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας και τον συνδυασμό επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής, η οποία συμπληρώνεται από μια νέα πρωτοβουλία για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που θέτει η ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής και με τις οποίες είναι αντιμέτωποι οι εργαζόμενοι γονείς και οι παρέχοντες φροντίδα: - εκσυγχρονισμός του νομοθετικού πλαισίου της ΕΕ: διασφάλιση καλύτερης επιβολής και, κατά περίπτωση, θέσπιση νομοθεσίας σχετικά με τις άδειες και τις ευέλικτες εργασιακές ρυθμίσεις, σε διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους, για την παροχή καλύτερης ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής για τους γονείς και τα πρόσωπα με καθήκοντα φροντίδας*. - θέσπιση ευρέος πλαισίου πολιτικής για τη στήριξη της συμμετοχής των γονέων στην αγορά εργασίας και της περισσότερο ισότιμης χρήσης των αδειών και των ευέλικτων εργασιακών ρυθμίσεων, συμπεριλαμβανομένης της εξέτασης του ενδεχομένου καθορισμού δεικτών αναφοράς, και στοχοθετημένης χρήσης των χρηματοδοτικών μέσων της ΕΕ για τη στήριξη των κρατών μελών και την ευαισθητοποίηση για το θέμα αυτό.** - συνεχής παρακολούθηση και παροχή στήριξης στα κράτη μέλη για την επίτευξη των στόχων της Βαρκελώνης σχετικά με την παιδική φροντίδα*** συνεκτίμηση των αποτελεσμάτων δημόσιας διαβούλευσης σχετικά με την εξισορρόπηση μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής, εξέταση του ενδεχομένου διαβούλευσης με τα κράτη μέλη και - τους ενδιαφερόμενους φορείς για τη διερεύνηση πιθανών τρόπων ώστε οι στόχοι της Βαρκελώνης να καταστούν περισσότερο φιλόδοξοι και να εξεταστεί το ενδεχόμενο υιοθέτησης πιο ολοκληρωμένης προσέγγισης που θα καλύπτει, π.χ., την παροχή φροντίδας και σε άλλα εξαρτώμενα άτομα, την προσβασιμότητα και την ποιότητα.** - στήριξη των κρατών μελών στις προσπάθειές τους να αυξήσουν τη συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας· στενή παρακολούθηση των εθνικών μέτρων μεταρρύθμισης στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση· έκδοση ειδικών ανά χώρα συστάσεων, όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο.*** - περαιτέρω στήριξη των εταιρειών στις προσπάθειές τους να αυξήσουν τη συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας διευκολύνοντας τη λειτουργία πλατφορμών ανταλλαγής χαρτών πολυμορφίας****	COM: JUST/EMPL	* 2016-2019 ** 2016 *** σε ετήσια βάση **** υπό εξέλιξη
Αξιολόγηση της οδηγίας για την κοινωνική ασφάλιση και παρακολούθηση των αποτελεσμάτων· κατάρτιση έκθεσης σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας για την άσκηση αυτοτελούς επαγγελματικής δραστηριότητας και πιθανή συνέχεια που πρέπει να δοθεί.	COM: JUST	2016
Ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στην εφαρμογή του ευρωπαϊκού προγράμματος δράσης για τη μετανάστευση, για την αντιμετώπιση των φραγμών στην απασχόληση και την επαγγελματική ανέλιξη των μεταναστριών· παροχή συνδρομής στα κράτη μέλη για την πλήρη αξιοποίηση του ΕΚΤ στον συγκεκριμένο τομέα.	COM: HOME	2016-2019
Ευαισθητοποίηση με σκοπό την προώθηση της γυναικείας επιχειρηματικότητας, μεταξύ άλλων μέσω της έναρξης λειτουργίας ηλεκτρονικής πλατφόρμας για τις γυναίκες επιχειρηματίες* και της δημιουργίας ευρωπαϊκού δικτύου γυναικών επιχειρηματικών αγγέλων*, καθώς και του δικτύου διαδικτυακών επιχειρηματικών κόμβων γυναικών**.	COM: GROW/CNECT	* 2016 ** 2016-2017
Προώθηση θεσμικών αλλαγών σε ερευνητικούς οργανισμούς με σκοπό την άρση των φραγμών στην ισότητα των φύλων και τη δέσμευση όλων αυτών των οργανισμών να θέσουν σε εφαρμογή σχέδια σχετικά με την ισότητα των φύλων.	COM: RTD	2016-2017

Δείκτες	Βάση αναφοράς: Μέσος όρος ΕΕ (ετησίως)
Διαφορές μεταξύ των φύλων στην απασχόληση (20-64 ετών)	11,5% (2014)
Διαφορές μεταξύ των φύλων στην απασχόληση (20-64 ετών) σε ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	18,1% (2014)
Διαφορές μεταξύ των γονέων διαφορετικού φύλου στη μερική απασχόληση	34,8% (2013)
Χρόνος που δαπανάται σε μη αμειβόμενες εργασίες φροντίδας ανά εβδομάδα, ανά φύλο ⁶¹	Άνδρες: 8,9% Γυναίκες: 26,4% (2010)
Κατ' ανάγκη μερική απασχόληση λόγω φροντίδας παιδιών ή μη ικανών προς εργασία ενηλίκων, ανά φύλο ⁶²	Άνδρες: 4,2% Γυναίκες: 27,2% (2014)
Παιδιά που λαμβάνουν φροντίδα στο πλαίσιο επίσημων ρυθμίσεων ως ποσοστό επί του συνολικού αριθμού των παιδιών της ηλικιακής ομάδας (0-3 ετών και 3 ετών έως την ηλικία υποχρεωτικής σχολικής φοίτησης)	0-3 ετών: 27% 3 ετών-ηλικία υποχρεωτικής σχολικής φοίτησης: 82% (2013)
Ποσοστό του ενεργού πληθυσμού (50-64 ετών) που φροντίζει ηλικιωμένους συγγενείς ή συγγενείς με αναπηρίες τουλάχιστον αρκετές ημέρες την εβδομάδα, ανά φύλο ⁶³	Άνδρες: 10% Γυναίκες: 17% (2011)
Διαφορές μεταξύ των φύλων στα ποσοστά απασχόλησης των υπηκόων τρίτων χωρών	19,5% (2014)
Διαφορές μεταξύ των φύλων στα ποσοστά απασχόλησης των πρόσφατα αφιχθέντων υπηκόων τρίτων χωρών	22,3% (2014)
Ποσοστό των οργανισμών που δραστηριοποιούνται στην έρευνα και έχουν θεσπίσει σχέδια για την ισότητα των φύλων ⁶⁴	36% (2014)

61 Eurofound.

62 Eurostat («Βασική αιτία μερικής απασχόλησης» – κατανομή ανά φύλο και ηλικία (%) [lfsa_epgar]).

63 Eurofound.

64 Στοιχεία «SHE figures», ενημερωτικό φυλλάδιο 2015, βάσει σχετικής έρευνας του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας για το 2014 (ανά χώρα, P17, P36) https://ec.europa.eu/research/swafs/pdf/pub_gender_equality/she_figures_2015-leaflet-web.pdf.

2. Μείωση των διαφορών μεταξύ των φύλων όσον αφορά τους μισθούς, τις αποδοχές και τις συντάξεις και, κατ' επέκταση, καταπολέμηση της φτώχειας των γυναικών

Στόχοι		
- συνέχιση της μείωσης των επίμονων διαφορών μεταξύ των φύλων όσον αφορά τους μισθούς, τις αποδοχές και τις συντάξεις και, κατά συνέπεια, μείωση των ανισοτήτων ως προς την πρόσβαση σε χρηματοοικονομικούς πόρους σε όλη τη διάρκεια της ζωής του ανθρώπου· - σημαντική μείωση της ανισότητας των φύλων σε ορισμένους τομείς οικονομικής δραστηριότητας και επαγγέλματα· - αύξηση των συνολικών αμειβόμενων ωρών εργασίας των γυναικών· διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής της νομοθεσίας για την ίση αμοιβή· - εξάλειψη των φραγμών στην πρόσβαση ευπαθών ομάδων, όπως οι μετανάστριες και οι μόνοι γονείς, στην αγορά εργασίας· - αντιμετώπιση των αιτιών και των επιπτώσεων της συνταξιοδοτικής ανισότητας των φύλων.		
ΔΡΑΣΗ	ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ
Περαιτέρω βελτίωση της εφαρμογής και της επιβολής της αρχής της ίσης αμοιβής με τη διενέργεια αξιολόγησης της οδηγίας 2006/54/ΕΚ⁶⁵ και την εξέταση, μεταξύ άλλων, των ακόλουθων στοιχείων: - ενίσχυση της μισθολογικής διαφάνειας με βάση την έκθεση που πρέπει να καταρτιστεί σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνουν τα κράτη μέλη για την εφαρμογή της σύστασης της Επιτροπής⁶⁶. - τα αποτελέσματα της πρόσφατης νομολογίας του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τη χρήση του φύλου ως αναλογιστικού παράγοντα που επηρεάζει τις εκ του νόμου συνταξιοδοτικές παροχές και τις ιδιωτικές ασφαλιστικές συμβάσεις στον τομέα των επαγγελματιών συντάξεων με τον πιθανό αντίκτυπο της πρόληψης κατά της χορήγησης χαμηλότερων συντάξεων στις γυναίκες λόγω του υψηλότερου μέσου όρου του προσδόκιμου ζωής τους· - επιβολή κυρώσεων για τη βελτίωση του αποτρεπτικού αποτελέσματος της απαγόρευσης των διακρίσεων ως προς την αμοιβή· και - αποδοτική και αποτελεσματική λειτουργία των φορέων που είναι αρμόδιοι για θέματα ισότητας, με σκοπό τη διευκόλυνση της πρόσβασης των θυμάτων διακρίσεων στη δικαιοσύνη.	COM: JUST	2016-2017
Συνεχής στήριξη των κρατών μελών στις προσπάθειές τους για την εξασφάλιση ίσης αμοιβής και την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτιών των διαφορών μεταξύ των φύλων όσον αφορά τους μισθούς, τις αποδοχές και τις συντάξεις· χρήση του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου (σε ετήσια βάση).	COM: EMPL/JUST	σε ετήσια βάση

65 Οδηγία 2006/54/ΕΚ για την εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης (αναδιатύπωση).

66 C(2014) 1405 final.

ΔΡΑΣΗ	ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑ-ΓΡΑΜΜΑ
Συνέχιση του εορτασμού της Ευρωπαϊκής Ημέρας Ίσης Αμοιβής με πανευρωπαϊκές δραστηριότητες ενημέρωσης που θα απευθύνονται σε όλα τα κράτη μέλη· ενημέρωση σχετικά με τη σύνδεση μεταξύ μισθού, αποδοχών και συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων στην τρίτη ηλικία.	COM: JUST/COMM	σε ετήσια βάση
Συνεργασία με τους αρμόδιους για θέματα ισότητας φορείς και στήριξη των επιχειρήσεων στις προσπάθειές τους για την εξασφάλιση ίσης αμοιβής διευκολύνοντας τη λειτουργία πλατφορμών ανταλλαγής χαρτών πολυμορφίας.	COM: JUST	υπό εξέλιξη
Εξέταση του ενδεχόμενου θέσπισης περαιτέρω μέτρων για τη βελτίωση της ισόρροπης εκπροσώπησης των φύλων σε ορισμένους τομείς οικονομικής δραστηριότητας και επαγγέλματα· αξιοποίηση της «Μεγάλης συμμαχίας για την ψηφιακή απασχόληση» (Grand Coalition for Digital Jobs) για τη στήριξη μέτρων που αποσκοπούν στην ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων των γυναικών και των κοριτσιών και την προώθηση της γυναικείας απασχόλησης στον τομέα των ΤΠΕ* και ευαισθητοποίηση σχετικά με τις επιλογές εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης	COM: CNECT/EAC/EMPL / RTD/ JUST/MOVE	*2016-2017 **2018-2019
Προώθηση της ισότητας των φύλων σε όλες τις βαθμίδες και τις μορφές εκπαίδευσης –μεταξύ άλλων– όσον αφορά την επιλογή του αντικειμένου σπουδών και σταδιοδρομίας με βάση το φύλο– με τη χρήση υφιστάμενων εργαλείων συνεργασίας του τομέα πολιτικής και χρηματοδοτικών μέσων, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις προτεραιότητες που καθορίζονται στο πλαίσιο «Εκπαίδευση και κατάρτιση 2020 (ΕΚ 2020)».	COM: EAC/EMPL	2016-2019
Συνεχής ανάπτυξη συνολικής σειράς μέτρων ⁶⁷ ώστε να αντιμετωπιστεί το πλήρες φάσμα των αιτιών της συνταξιοδοτικής ανισότητας των φύλων σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένου του δείκτη για την εκτίμηση και παρακολούθησή της και της λήψης μέτρων μετριασμού των παραγόντων που συνδέονται με το φύλο, π.χ. όσον αφορά την παροχή φροντίδας.	COM: EMPL/JUST	2016-2017

67 Αξιοποίηση των συμπερασμάτων του Συμβουλίου Απασχόλησης, Κοινωνικής Πολιτικής, Υγείας και Καταναλωτών (EPSCO) του Ιουνίου 2015.

ΔΕΙΚΤΕΣ	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΕΕ (ΕΤΗΣΙΩΣ)
Μισθολογικές διαφορές μεταξύ των φύλων	16,5% (2013)
Διαφορές μεταξύ των φύλων στις συνολικές αποδοχές	41,1% (2012)
Διαχωρισμός με βάση το φύλο σε ορισμένους τομείς οικονομικής δραστηριότητας και επαγγέλματα ⁶⁸	Τομείς: 18,9% Επαγγέλματα: 26,9% (2014)
Συνταξιοδοτική ανισότητα μεταξύ των φύλων	40,2% (2012) ⁶⁹
Διαφορές μεταξύ των φύλων όσον αφορά την κάλυψη στις συνταξιοδοτικές παροχές	6,8% (2012) ⁷⁰
Ποσοστά φτώχειας εργαζόμενων γυναικών και ανδρών	Άνδρες: 9,3% Γυναίκες: 8,4% (2014)
Ποσοστό κινδύνου φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού σε μεγάλη ηλικία (65+)	Άνδρες: 11,4% Γυναίκες: 15,6% (2014)
Νοικοκυριά μονογονεϊκών οικογενειών που διατρέχουν κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού	49,9% (2013)

68 Συμπεριλαμβάνεται ανάλυση των ποσοστών των γυναικών που εργάζονται στους διάφορους τομείς.

69 Για συνταξιούχους ηλικίας 65-79 ετών, πηγή: Επιτροπή Κοινωνικής Προστασίας και Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Έκθεση σχετικά με την επάρκεια των συντάξεων (2015).

70 Για άτομα ηλικίας 65-79 ετών, πηγή: Επιτροπή Κοινωνικής Προστασίας και Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Έκθεση σχετικά με την επάρκεια των συντάξεων (2015).

3. Προώθηση της ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων

Στόχοι		
- συνέχιση των προσπαθειών για τη βελτίωση της ισόρροπης εκπροσώπησης των φύλων σε ηγετικές θέσεις στον τομέα της οικονομίας, ιδίως σε θέσεις μη εκτελεστικών διοικητικών στελεχών εισηγμένων στο χρηματιστήριο εταιρειών (τουλάχιστον 40% του υποεκπροσωπούμενου φύλου). - βελτίωση της ισόρροπης εκπροσώπησης των φύλων σε θέσεις εκτελεστικών διοικητικών στελεχών μεγάλων εισηγμένων στο χρηματιστήριο εταιρειών και στο πλαίσιο της μελλοντικής αξιοποίησης ταλέντων. - βελτίωση της συλλογής στοιχείων και της ισόρροπης εκπροσώπησης των φύλων σε θέσεις λήψης αποφάσεων σε ερευνητικούς οργανισμούς. - βελτίωση της ισόρροπης εκπροσώπησης των φύλων στις διαδικασίες λήψης πολιτικών αποφάσεων και στον δημόσιο βίο, συμπεριλαμβανομένου του αθλητισμού. - επίτευξη του στόχου για κάλυψη του 40% των θέσεων ανώτερων και μεσαίων διοικητικών στελεχών της Επιτροπής από γυναίκες έως το τέλος του 2019.		
ΔΡΑΣΗ	ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ
Σταθερή στάση υπέρ της έγκρισης της πρότασης οδηγίας του 2012 σχετικά με τη βελτίωση της ισόρροπης εκπροσώπησης των φύλων σε θέσεις μη εκτελεστικών διοικητικών στελεχών των εισηγμένων στο χρηματιστήριο εταιρειών έως το 2016 ⁷¹ . στενή παρακολούθηση της μεταφοράς και εφαρμογής της οδηγίας· στήριξη άλλων στοχοθετημένων πρωτοβουλιών για τη βελτίωση της ισόρροπης εκπροσώπησης των φύλων στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων, συμπεριλαμβανομένης της παροχής καθοδήγησης στα κράτη μέλη.	COM: JUST	υπό εξέλιξη
Συνέχιση της συλλογής και διάδοσης περαιτέρω στοιχείων σχετικά με την εκπροσώπηση των γυναικών και των ανδρών σε υψηλές θέσεις λήψης αποφάσεων, σε στενή συνεργασία με το EIGE.	COM: JUST EIGE	υπό εξέλιξη
Εξέταση του ενδεχόμενου λήψης μέτρων για τη βελτίωση της ισόρροπης εκπροσώπησης των φύλων σε διαδικασίες λήψης πολιτικών αποφάσεων και συνέχιση της ενθάρρυνσης των κρατών μελών και της στήριξης των δραστηριοτήτων των εθνικών αρχών για την προώθηση της ισόρροπης εκπροσώπησης των φύλων σε θέσεις λήψης πολιτικών και δημόσιων αποφάσεων.	COM: JUST	2018
Παροχή καθοδήγησης στα κράτη μέλη με σκοπό την υιοθέτηση κοινής προσέγγισης όσον αφορά την υλοποίηση ποσοτικών στόχων για τις θέσεις λήψης αποφάσεων στον τομέα της έρευνας.	COM: RTD	2016
Επίτευξη του στόχου για κάλυψη του 40% των θέσεων ανώτερων και μεσαίων διοικητικών στελεχών της Επιτροπής από γυναίκες έως το τέλος της θητείας της.	COM: HR	υπό εξέλιξη

71 Βλέπε πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής για το 2016.

ΔΕΙΚΤΕΣ	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΕΕ (ΕΤΗΣΙΩΣ)
Ποσοστό γυναικών μεταξύ των μελών των ανώτατων οργάνων λήψης αποφάσεων των μεγαλύτερων εθνικών εταιρειών που είναι εισηγμένες στο εθνικό χρηματιστήριο	21,2% (Απρίλιος 2015)
Ποσοστό γυναικών μεταξύ των προέδρων και των διευθυνόντων συμβούλων των μεγαλύτερων εθνικών εταιρειών που είναι εισηγμένες στο εθνικό χρηματιστήριο	Πρόεδροι: 7,1% Διευθύνοντες σύμβουλοι: 3,6% (Απρίλιος 2015)
Ποσοστό γυναικών μεταξύ των εκτελεστικών και μη εκτελεστικών διοικητικών στελεχών των δύο ανώτατων οργάνων λήψης αποφάσεων των μεγαλύτερων εθνικών εταιρειών που είναι εισηγμένες στο εθνικό χρηματιστήριο	Μη εκτελεστικά διοικητικά στελέχη: 22,5% Ανώτερα εκτελεστικά διοικητικά στελέχη: 13,7% (Απρίλιος 2015)
Ποσοστό γυναικών που είναι επικεφαλής ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ⁷²	15,5% (2010)
Ποσοστό γυναικών που είναι μέλη των εθνικών/ομοσπονδιακών κοινοβουλίων (και στην κάτω Βουλή) και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου	29% (Μάιος 2015) Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο: 37%
Ποσοστό γυναικών μεταξύ των μελών των εθνικών/ομοσπονδιακών κυβερνήσεων και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής	27% (Μάιος 2015) Ευρωπαϊκή Επιτροπή: 32%
Ποσοστό γυναικών που κατέχουν θέσεις ανώτερων/ μεσαίων διοικητικών στελεχών στην Επιτροπή ⁷³	28% / 32% (Φεβρουάριος 2015)

72 Στοιχεία «SHE figures» 2012.

73 ΓΔ HR.

4. Καταπολέμηση της βίας λόγω φύλου και προστασία και στήριξη των θυμάτων

Στόχοι		
- καταπολέμηση της βίας λόγω φύλου· προστασία και στήριξη των θυμάτων· - βελτίωση της διαθεσιμότητας, της ποιότητας και της αξιοπιστίας των στοιχείων· - ευαισθητοποίηση, προώθηση της αλλαγής νοοτροπίας και ενίσχυση της πρόληψης· - βελτίωση της στήριξης και της πρόσβασης των θυμάτων στη δικαιοσύνη· - εξάλειψη του ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων.		
ΔΡΑΣΗ	ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑ-ΓΡΑΜΜΑ
Προσχώρηση της ΕΕ στη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας (Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης), στον βαθμό που το επιτρέπουν οι αρμοδιότητες της ΕΕ και λαμβανομέ-νων υπόψη των νομικών επιπτώσεων της εν λόγω προσχώρησης· εφαρμογή, στη συνέχεια, των διατάξεων της εν λόγω σύμβασης· συνέχιση της ενθάρρυνσης των κρατών μελών ώστε να σημειώσουν πρόοδο όσον αφορά την επικύρωση της σύμβασης.	COM: JUST	2016
Συνέχιση της εφαρμογής της οδηγίας για τα δικαιώματα των θυμάτων, καθώς και των νομοθετικών διατάξεων σχετικά με τις ευρωπαϊκές εντολές προστασίας, ιδίως προκειμέ-νου να εξασφαλίζεται η πρόσβαση σε προστασία και η παροχή στήριξης στα πρόσωπα που διατρέχουν κίνδυνο βίας λόγω φύλου.	COM: JUST	υπό εξέλιξη
Περαιτέρω βελτίωση της διαθεσιμότητας, της ποιότητας και της αξιοπιστίας των στοιχείων για τη βία λόγω φύλου μέσω της συνεργασίας με τη Eurostat, το EIGE και τον FRA· συνέχιση επίσης της συγκέντρωσης συγκρίσιμων δεδομένων για τη βία λόγω φύλου στον αθλητισμό, με την εκπόνηση ειδικής μελέτης.*	COM: JUST/Eurostat EIGE FRA *EAC	υπό εξέλιξη * 2016
Συνέχιση στοχοθετημένων δράσεων με σκοπό την εξάλειψη όλων των μορφών βίας λόγω φύλου και την ενίσχυση της ευαισθητοποίησης.	COM: JUST	2017
Συνεχής προώθηση αλλαγών στη νοοτροπία και τη συμπεριφορά μέσω δραστηριοτήτων ευαισθητοποίησης, συμπεριλαμβανομένων κατάλληλων δραστηριοτήτων για τον εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας Μηδενικής Ανοχής στον Ακρωτηριασμό των Γυναικείων Γεννητικών Οργάνων (6 Φεβρουαρίου) και της Διεθνούς Ημέρας για την Εξάλειψη της Βίας εναντίον των Γυναικών (25 Νοεμβρίου).	COM: JUST	σε ετήσια βάση

ΔΡΑΣΗ	ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑ-ΓΡΑΜΜΑ
Συνέχιση της εφαρμογής των μέτρων που προβλέπονται στην ανακοίνωση με τίτλο «Για την εξάλειψη του ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων»· χρήση ενδεδειγμένων μέσων για την εξάλειψη του ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων· αξιοποίηση αυτής της πείρας για την καταπολέμηση άλλων επιβλαβών πρακτικών· και δημιουργία διαδικτυακής πλατφόρμας πληροφοριών σχετικά με τον ακρωτηριασμό των γυναικείων γεννητικών οργάνων για τους επαγγελματίες του τομέα.	COM: JUST	2016-2017
Λήψη των απαιτούμενων μέτρων για τη συνέχεια που πρέπει να δοθεί στην έκθεση σχετικά με την αξιολόγηση της συμμόρφωσης των κρατών μελών με την οδηγία για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων*. διασφάλιση της συνεκτίμησης της διάστασης του φύλου στο πλαίσιο της εμπορίας ανθρώπων.**	COM: HOME/JUST	* 2016 ** υπό εξέλιξη

ΔΕΙΚΤΕΣ	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΕΕ (ΕΤΗΣΙΩΣ)
Ποσοστό γυναικών που έχουν υποστεί σωματική και/ή σεξουαλική βία	33% (Μάρτιος 2014)
Ποσοστό γυναικών που έχουν υποστεί σωματική και/ή σεξουαλική βία από σύντροφο	22% (Μάρτιος 2014)
Ποσοστό γυναικών που έχουν υποστεί ψυχολογική βία από σύντροφο	43% (Μάρτιος 2014)
Ποσοστό γυναικών που έχουν υποστεί σεξουαλική παρενόχληση	55% (Μάρτιος 2014)

5. Προώθηση της ισότητας των φύλων και των δικαιωμάτων των γυναικών παγκοσμίως

Στόχοι
- προαγωγή, προστασία και σεβασμός όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων· πλήρης και αποτελεσματική εκπλήρωση των υποχρεώσεων και των δεσμεύσεων που έχουν αναληφθεί όσον αφορά τα δικαιώματα των γυναικών σε όλα τα διεθνή φόρουμ, ιδίως στο πλαίσιο της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την εξάλειψη όλων των μορφών διακρίσεων κατά των γυναικών, της πλατφόρμας δράσης του Πεκίνου του ΟΗΕ και του προγράμματος δράσης της Διεθνούς Διάσκεψης για τον Πληθυσμό και την Ανάπτυξη· - μέριμνα ώστε να διασφαλιστεί ότι τα δικαιώματα των γυναικών και των κοριτσιών, η ισότητα των φύλων και η χειραφέτηση των γυναικών και των κοριτσιών αποτελούν βασικό στοιχείο των χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών μέσων υλοποίησης, καθώς και των μηχανισμών επανεξέτασης, παρακολούθησης και ελέγχου του θεματολογίου 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη· - διασφάλιση της αξιολόγησης της ισότητας των φύλων και της υιοθέτησης του κεκτημένου της ΕΕ όσον αφορά την ισότητα των φύλων στο πλαίσιο της διαδικασίας προσχώρησης.

ΔΡΑΣΕΙΣ	RESPONSABLES	CALENDARIO
Σε συνεργασία με την ΕΥΕΔ και τα κράτη μέλη, υλοποίηση του σχεδίου δράσης που προβλέπεται στο κοινό έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής με τίτλο « <i>Gender equality and women's empowerment: transforming the lives of girls and women through EU external relations 2016-2020</i> ⁷⁴ »· σύμφωνα με αυτό το νέο πλαίσιο, ανάληψη δεσμεύσεων για:	COM: DEVCO/ECHO/ NEAR/FPI ΕΥΕΔ	2016-2019
- από κοινού με την ΕΥΕΔ και σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, προώθηση της προώθησης της ισότητας των φύλων και των δικαιωμάτων των γυναικών κατά την υλοποίηση και παρακολούθηση του θεματολογίου 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη, καθώς και για την εφαρμογή της πλατφόρμας δράσης του Πεκίνου·	COM: DEVCO ΕΥΕΔ	- υπό εξέλιξη
- από κοινού με την ΕΥΕΔ και τα κράτη μέλη, προώθηση της ισότητας των φύλων και προαγωγή και προστασία των δικαιωμάτων των κοριτσιών και των γυναικών μέσω του σχεδίου δράσης της ΕΕ για τα ανθρωπίνια δικαιώματα και τη δημοκρατία, της συνολικής προσέγγισης όσον αφορά την εφαρμογή από την ΕΕ των αποφάσεων 1325 και 1820 του ΣΑΗΕ, καθώς και των κατευθυντήριων γραμμών της ΕΕ σχετικά με τη βία κατά των γυναικών και των κοριτσιών·	COM: DEVCO/ECHO ΕΥΕΔ	- υπό εξέλιξη
- συνέχιση της χρηματοδότησης και της παρακολούθησης των δράσεων που προάγουν την ισότητα των φύλων στο πλαίσιο της αναπτυξιακής συνεργασίας, της συνεργασίας με τις χώρες της γειτονίας και της ανθρωπιστικής βοήθειας, μεταξύ άλλων μέσω της συστηματικής χρήσης των δεικτών του ΟΟΣΑ για την πολιτική ισότητας των φύλων στο πλαίσιο της αναπτυξιακής συνεργασίας, καθώς και των δεικτών φύλου-ηλικίας σε όλες τις ανθρωπιστικές δράσεις που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ, ώστε να ελέγχεται κατά πόσον εντοπίζονται και αντιμετωπίζονται οι ανάγκες και τα τρωτά σημεία των ανδρών και των γυναικών όλων των ηλικιών·	COM: DEVCO/ECHO	- υπό εξέλιξη

⁷⁴ SWD(2015) 182 final της 21.9.2015, το οποίο εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 26 Οκτωβρίου 2015.

ΔΡΑΣΕΙΣ	RESPONSABLES	CALENDARIO
- συνέχιση της στενής παρακολούθησης και στήριξης της συμμόρφωσης των υποψήφιων και των δυνάμει υποψήφιων προς ένταξη χωρών με τα κριτήρια της Κοπεγχάγης για την προσχώρηση στην ΕΕ από πλευράς ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένης της ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών· συνέχιση των προσπαθειών ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου σε όλα τα συναφή προγράμματα που χρηματοδοτούνται μέσω του μηχανισμού προενταξιακής βοήθειας (ΜΠΒ) και του ευρωπαϊκού μηχανισμού γειτονίας (ENI).	COM: NEAR	- υπό εξέλιξη

Δείκτες (βλέπε στόχο 5 του θεματολογίου 2030 των Ηνωμένων Εθνών για τη βιώσιμη ανάπτυξη)
Καθολική εξάλειψη όλων των μορφών διακρίσεων κατά όλων των γυναικών και των κοριτσιών
Εξάλειψη όλων των μορφών βίας κατά όλων των γυναικών και των κοριτσιών στον δημόσιο και τον ιδιωτικό βίο, περιλαμβανομένης της εμπορίας ανθρώπων, της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και άλλων μορφών εκμετάλλευσης
Εξάλειψη όλων των επιβλαβών πρακτικών, όπως οι γάμοι ανηλίκων, οι πρόωροι και οι αναγκαστικοί γάμοι, καθώς και ο ακρωτηριασμός των γυναικείων γεννητικών οργάνων
Αναγνώριση και αποτίμηση της μη αμειβόμενης φροντίδας ατόμων και οικιακής εργασίας μέσω της παροχής δημόσιων υπηρεσιών, υποδομών και πολιτικών κοινωνικής προστασίας και της προώθησης του καταμερισμού των ευθυνών στο εσωτερικό του νοικοκυριού και της οικογένειας, ανάλογα με τις συνθήκες που επικρατούν στην εκάστοτε χώρα
Εξασφάλιση πλήρους και αποτελεσματικής συμμετοχής, καθώς και ίσων ευκαιριών στις γυναίκες για την κάλυψη ηγετικών θέσεων σε όλα τα επίπεδα των διαδικασιών λήψης αποφάσεων στον πολιτικό, οικονομικό και δημόσιο βίο
Διασφάλιση καθολικής πρόσβασης σε υπηρεσίες σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγείας και σε αναπαραγωγικά δικαιώματα, σύμφωνα με τα από κοινού οριζόμενα στο πρόγραμμα δράσης της Διεθνούς Διάσκεψης για τον Πληθυσμό και την Ανάπτυξη, στην πλατφόρμα δράσης του Πεκίνου και στα τελικά έγγραφα των αντίστοιχων διασκέψεων αναθεώρησης
- Έναρξη μεταρρυθμίσεων για την παροχή ίσων δικαιωμάτων στις γυναίκες όσον αφορά τους οικονομικούς πόρους, καθώς και για την πρόσβασή τους σε δικαιώματα κυριότητας και ελέγχου γαιών και άλλων μορφών ακίνητης περιουσίας, χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, κληρονομία και φυσικούς πόρους, σύμφωνα με τις εθνικές νομοθετικές διατάξεις - Ενίσχυση της χρήσης βασικών τεχνολογιών γενικής εφαρμογής, ιδίως όσον αφορά τις τεχνολογίες των πληροφοριών και των επικοινωνιών, για την προώθηση της χειραφέτησης των γυναικών - Θέσπιση και ενίσχυση ορθών πολιτικών και εκτελεστών νομοθεσιών για την προώθηση της ισότητας των φύλων και τη χειραφέτηση όλων των γυναικών και των κοριτσιών σε όλα τα επίπεδα

6. Ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στις πολιτικές, χρηματοδότηση για την ισότητα των φύλων και συνεργασία με όλους τους παράγοντες

Στόχοι

- συνέχιση της ένταξης της διάστασης της ισότητας των φύλων σε κάθε μορφή παρέμβασης της ΕΕ (ουσιαστική ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου).
- συνέχιση της διασφάλισης αποτελεσματικής και αποδοτικής χρηματοδότησης από την ΕΕ για την ισότητα των φύλων.
- στενή συνεργασία με όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ισότητας των φύλων.

ΔΡΑΣΕΙΣ	ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ
Συνεχής παροχή καθοδήγησης και εξασφάλιση στενής συνεργασίας μεταξύ των υπηρεσιών της Επιτροπής σε θέματα σχετικά με την ισότητα των φύλων μέσω της διυπηρεσιακής ομάδας για την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών.	COM: JUST / όλες οι ΓΔ	υπό εξέλιξη
Εξέταση του ενδεχόμενου δημοσίευσης έκθεσης σχετικά με την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στην Επιτροπή.	COM: JUST / όλες οι ΓΔ	2017
Συνέχιση της χορήγησης χρηματοδότησης για την ισότητα των φύλων μέσω συναφών προγραμμάτων της ΕΕ.	COM: χρηματοδότηση των ΓΔ	2017-2019
Συνεκτίμηση της διάστασης της ισότητας των φύλων στις προπαρασκευαστικές εργασίες για τα χρηματοδοτικά προγράμματα της ΕΕ για τη γενιά μετά το 2020.	COM: χρηματοδότηση των ΓΔ	2017-2019
Παρακολούθηση των εθνικών στρατηγικών εγγράφων και εξελίξεων στον τομέα της ισότητας των φύλων.	COM: JUST	2017
Συνέχιση της διευκόλυνσης των ανταλλαγών ορθών πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών μέσω του προγράμματος αμοιβαίας μάθησης.	COM: JUST	τρεις φορές ετησίως
Διοργάνωση τακτικών συνεδριάσεων της ομάδας υψηλού επιπέδου για την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου και της συμβουλευτικής ομάδας για την ισότητα ευκαιριών γυναικών και ανδρών.	COM: JUST	δύο φορές ετησίως
Συνέχιση της δημοσίευσης έκθεσης σχετικά με την πρόοδο που σημειώνεται στην ΕΕ όσον αφορά την ισότητα των φύλων.	COM: JUST	ετησίως
Κατάρτιση εσωτερικής έκθεσης σχετικά με την υλοποίηση της δράσης.	COM: JUST / όλες οι ΓΔ	ετησίως

ΔΕΙΚΤΕΣ
Δημοσίευση έκθεσης σχετικά με την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου
Κανονισμοί των συναφών μελλοντικών προγραμμάτων χρηματοδότησης
Εκπόνηση ανάλυσης των εθνικών στρατηγικών εγγράφων
Αριθμός των ανταλλαγών ορθών πρακτικών
Αριθμός των συνεδριάσεων που διοργανώνονται
Εκθέσεις προόδου που δημοσιεύονται
Εκθέσεις υλοποίησης που καταρτίζονται

Παράρτημα 2:

Επιλεγέντες στόχοι

1. Στόχοι σε επίπεδο ΕΕ

Η στρατηγική δέσμευση για την ισότητα των φύλων 2016-2019 θα συμβάλει στην επίτευξη των ακόλουθων υφιστάμενων στόχων:

ΣΤΟΧΟΙ	ΠΗΓΗ
0% διαφορές μεταξύ των φύλων στην απασχόληση (20-64 ετών)	Στρατηγική «Ευρώπη 2020»: Στόχος για επίτευξη ποσοστού απασχόλησης της τάξης του 75% τόσο για τις γυναίκες όσο και για τους άνδρες
Παροχή υπηρεσιών παιδικής φροντίδας για το 33% των παιδιών ηλικίας κάτω των 3 ετών και για το 90% των παιδιών μεταξύ 3 ετών και ηλικίας υποχρεωτικής σχολικής φοίτησης	Στόχοι που καθορίστηκαν στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Βαρκελώνης το 2002 και επαναβεβαιώθηκαν από το ευρωπαϊκό σύμφωνο για την ισότητα των φύλων (2011-2020) ⁷⁵
Συμμετοχή σε ποσοστό 40% του υποεκπροσωπούμενου φύλου σε θέσεις μη εκτελεστικών μελών διοικητικών συμβουλίων μεγάλων εισηγμένων στο χρηματιστήριο εταιρειών (εξαιρουμένων των ΜΜΕ)	Πρόταση οδηγίας του Νοεμβρίου 2012 σχετικά με τη βελτίωση της ισόρροπης εκπροσώπησης των φύλων σε θέσεις μη εκτελεστικών διοικητικών στελεχών των εισηγμένων στο χρηματιστήριο εταιρειών

⁷⁵ https://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/lisa/119628.pdf.

2. Διεθνώς συμφωνηθέντες στόχοι

Στις 25-27 Σεπτεμβρίου 2015, τα κράτη μέλη του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών ενέκριναν ένα φιλόδοξο νέο θεματολόγιο για την περίοδο μετά το 2015⁷⁶, το οποίο θέτει ως στόχο την εξάλειψη της φτώχειας έως το 2030 και την προαγωγή της κοινής οικονομικής ευημερίας, της κοινωνικής ανάπτυξης και της προστασίας του περιβάλλοντος σε όλες τις χώρες. Βασίζεται σε 17 στόχους, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται ένας αυτοτελής στόχος για την ισότητα των φύλων και τη χειραφέτηση των γυναικών και των κοριτσιών, με συγκεκριμένους επιμέρους στόχους και δείκτες, καθώς και επιμέρους στόχοι που λαμβάνουν υπόψη τη διάσταση του φύλου σε άλλους τομείς.

Δεδομένου ότι το εν λόγω θεματολόγιο αποτέλεσε αντικείμενο διαπραγματεύσεων μεταξύ όλων των μελών του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, συμπεριλαμβανομένης της ΕΕ και των κρατών μελών της, και είναι καθολικής ισχύος για τα επόμενα 15 έτη, η παρούσα στρατηγική δέσμευση θα συμβάλει στην επίτευξη των στόχων του που λαμβάνουν υπόψη τη διάσταση του φύλου, ιδίως όσον αφορά τους ακόλουθους επιμέρους στόχους του αυτοτελούς στόχου 5:

- 5.1 Καθολική εξάλειψη όλων των μορφών διακρίσεων κατά όλων των γυναικών και των κοριτσιών
- 5.2 Εξάλειψη όλων των μορφών βίας κατά όλων των γυναικών και των κοριτσιών στον δημόσιο και τον ιδιωτικό βίο, περιλαμβανομένης της εμπορίας ανθρώπων, της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και άλλων μορφών εκμετάλλευσης
- 5.3 Εξάλειψη όλων των επιβλαβών πρακτικών, όπως οι γάμοι ανηλίκων, οι πρόωροι και οι αναγκαστικοί γάμοι, καθώς και ο ακρωτηριασμός των γυναικείων γεννητικών οργάνων
- 5.4 Αναγνώριση και αποτίμηση της μη αμειβόμενης φροντίδας ατόμων και οικιακής εργασίας μέσω της παροχής δημόσιων υπηρεσιών, υποδομών και πολιτικών κοινωνικής προστασίας και της προώθησης του καταμερισμού των ευθυνών στο εσωτερικό του νοικοκυριού και της οικογένειας, ανάλογα με τις συνθήκες που επικρατούν στην εκάστοτε χώρα
- 5.5 Εξασφάλιση πλήρους και αποτελεσματικής συμμετοχής, καθώς και ίσων ευκαιριών στις γυναίκες για την κάλυψη ηγετικών θέσεων σε όλα τα επίπεδα των διαδικασιών λήψης αποφάσεων στον πολιτικό, οικονομικό και δημόσιο βίο
- 5.6 Διασφάλιση καθολικής πρόσβασης σε υπηρεσίες σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγείας και σε αναπαραγωγικά δικαιώματα, σύμφωνα με τα από κοινού οριζόμενα στο πρόγραμμα δράσης της Διεθνούς Διάσκεψης για τον Πληθυσμό και την Ανάπτυξη, στην πλατφόρμα δράσης του Πεκίνου και στα τελικά έγγραφα των αντίστοιχων διασκέψεων αναθεώρησης
- 5.α Έναρξη μεταρρυθμίσεων για τη χορήγηση ίσων δικαιωμάτων στις γυναίκες όσον αφορά τους οικονομικούς πόρους, καθώς και για την πρόσβασή τους σε δικαιώματα κυριότητας και ελέγχου γαιών και άλλων μορφών ακίνητης περιουσίας, χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, κληρονομιά και φυσικούς πόρους, σύμφωνα με τις εθνικές νομοθετικές διατάξεις
- 5.β Ενίσχυση της χρήσης βασικών τεχνολογιών γενικής εφαρμογής, ιδίως όσον αφορά τις τεχνολογίες των πληροφοριών και των επικοινωνιών, για την προώθηση της χειραφέτησης των γυναικών
- 5.γ Θέσπιση και ενίσχυση ορθών πολιτικών και εκτελεστής νομοθεσίας για την προώθηση της ισότητας των φύλων και τη χειραφέτηση όλων των γυναικών και των κοριτσιών σε όλα τα επίπεδα

⁷⁶ <https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>.

Παράρτημα 3:

Ενσωμάτωση της διάστασης της ισότητας των φύλων σε όλες τις πρακτικές και τις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στον τομέα του ανθρώπινου δυναμικού

Με την έννοια της πολυμορφίας αναγνωρίζεται το ευρύ φάσμα προσόντων των μελών του προσωπικού από πλευράς δεξιοτήτων, ικανοτήτων, χαρακτηριστικών, προσωπικότητας και γνώσεων και στο εσωτερικό της Επιτροπής. Ως εκ τούτου, η διαχείριση της πολυμορφίας θα έχει στρατηγική σημασία για το θεσμικό όργανο και θα απολαύει ισχυρής πολιτικής στήριξης. Στο πλαίσιο αυτό, ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην ευθύνη της ανώτερης διοίκησης για την εξασφάλιση αποτελεσμάτων στο επίπεδο αυτό.

Θα εξεταστούν τρεις τομείς προτεραιότητας:

- διαμόρφωση περιβάλλοντος εργασίας χωρίς αποκλεισμούς και με γνώμονα τα αποτελέσματα, από το οποίο θα αποκομίζουν οφέλη όλα τα μέλη του προσωπικού·
- επίτευξη του στόχου κάλυψης του 40% των θέσεων μεσαίων και ανώτερων διοικητικών στελεχών από γυναίκες έως τη λήξη της θτείας· και
- επίτευξη αριστείας όσον αφορά την προσέλκυση και την πρόσληψη μελών προσωπικού με αναπηρίες.

Το περιβάλλον εργασίας της Επιτροπής πρέπει να προσανατολίζεται στα αποτελέσματα, ούτως ώστε το προσωπικό να είναι ελεύθερο να οργανώνει τις εργασίες του με αυτόνομο τρόπο και να διαχειρίζεται τη σχέση της εργασίας με άλλες δραστηριότητες (εξορρόπηση επαγγελματικής και προσωπικής ζωής). Θα μπορούσαν να αναληφθούν διάφορες επικοινωνιακές πρωτοβουλίες και να διαμορφωθεί ένα πλαίσιο μάθησης και ανάπτυξης για την ενθάρρυνση και τη διατήρηση της μεταστροφής προς έναν χώρο εργασίας που θα είναι πράγματι χωρίς αποκλεισμούς.

Παράρτημα 4:

Χρηματοδοτικά προγράμματα της ΕΕ για την περίοδο 2014-2020 που συμβάλλουν στην επίτευξη των σκοπών και των στόχων της παρούσας στρατηγικής δέσμευσης

Διάφορα χρηματοδοτικά προγράμματα της ΕΕ της περιόδου 2014-2020 παρέχουν τη δυνατότητα προώθησης της ισότητας των φύλων και της ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου στις πολιτικές, μεταξύ των οποίων τα ακόλουθα:

- τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία·
- το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης·
- το πρόγραμμα «Δικαιώματα, Ισότητα και Ιθαγένεια»·
- το πρόγραμμα πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία «Ορίζοντας 2020»·
- το Erasmus + (πρόγραμμα της ΕΕ για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό)·
- ο χρηματοδοτικός μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη» (πρόγραμμα της ΕΕ για τη συγχρηματοδότηση έργων διευρωπαϊκών δικτύων)·
- ο μηχανισμός αναπτυξιακής συνεργασίας·
- ο ευρωπαϊκός μηχανισμός γειτονίας·
- το ευρωπαϊκό μέσο για τη δημοκρατία και τα δικαιώματα του ανθρώπου· και
- το πρόγραμμα για την απασχόληση και την κοινωνική καινοτομία.

Ενδεικτική χρηματοδότηση για την ισότητα των φύλων μπορεί να διατεθεί για προγράμματα τα οποία περιλαμβάνουν έναν στόχο στον τομέα της ισότητας των φύλων και χρησιμοποιούν δείκτες για την ισότητα των φύλων που καθιστούν δυνατό τον προσδιορισμό των χορηγούμενων ποσών.

Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ)

Τα ΕΔΕΤ για την περίοδο 2014-2020, και ιδίως το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), αποτελούν βασικά μέσα κινητοποίησης χρηματοδοτικών πόρων για την προώθηση της ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών. Βάσει των επιχειρησιακών προγραμμάτων που έχουν συμφωνηθεί μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής, εκτιμάται ότι κατά την περίοδο 2014-2020 θα δαπανηθούν περίπου **5,85 δισεκατ. ευρώ** για μέτρα που αποσκοπούν στην προώθηση της ισότητας των φύλων.

Από τις δαπάνες του ΕΚΤ για την περίοδο 2014-2020, περίπου **4,6 δισεκατ. ευρώ** προορίζονται για την ισότητα των φύλων, εκ των οποίων 1,6 δισεκατ. ευρώ στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας με τίτλο «Ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών σε όλους τους τομείς, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης στην απασχόληση, της εξέλιξης στη σταδιοδρομία, του συνδυασμού επαγγελματικής και προσωπικής ζωής και της προώθησης της ίσης αμοιβής για ίση εργασία» που επιλέχθηκε από 12 κράτη μέλη⁷⁷.

Από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης περίπου **1,25 δισεκατ. ευρώ** προορίζονται για επενδύσεις σε υποδομές παιδικής φροντίδας.

⁷⁷ AT, CZ, DE, ES, FI, GR, HU, IT, PL, PT, SK και UK.

Πρόγραμμα «Δικαιώματα, Ισότητα και Ιθαγένεια»

Περίπου **440 εκατ. ευρώ** διατίθενται για το πρόγραμμα «Δικαιώματα, Ισότητα και Ιθαγένεια», το οποίο περιλαμβάνει εννέα ειδικούς στόχους, ένας εκ των οποίων είναι η ισότητα των φύλων, ενώ ένας άλλος αφορά την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών, των παιδιών και των νέων, καθώς και την προστασία των θυμάτων και των ομάδων κινδύνου. Αυτοί οι δύο στόχοι αντιπροσωπεύουν επί του παρόντος περίπου το **35% των χρηματοδοτικών πόρων του προγράμματος «Δικαιώματα, Ισότητα και Ιθαγένεια»**.

Μηχανισμός αναπτυξιακής συνεργασίας

Μεταξύ πολλών άλλων στοχοθετημένων δράσεων, **100 εκατ. ευρώ** θα διατεθούν για τη βελτίωση της ζωής των κοριτσιών και των γυναικών μέσω του **ειδικού θεματικού προγράμματος για τα παγκόσμια δημόσια αγαθά και τις προκλήσεις κατά την περίοδο 2014-2020**. Από το ποσό αυτό, 70 εκατ. ευρώ έχουν δεσμευθεί για τη γραμμή του προϋπολογισμού «φύλο, χειραφέτηση των γυναικών και δικαιώματα των κοριτσιών» και 30 εκατ. ευρώ για τη γραμμή του προϋπολογισμού «ενημερία των παιδιών», η οποία θα περιλαμβάνει 18 εκατ. ευρώ για την καταπολέμηση επιβλαβών πρακτικών, όπως ο ακρωτηριασμός των γυναικείων γεννητικών οργάνων και οι γάμοι ανηλίκων.

Επιπλέον, η διάσταση της ισότητας των φύλων θα ενσωματωθεί σε διμερή και περιφερειακά γεωγραφικά προγράμματα. Παραδείγματα αποτελούν, μεταξύ άλλων, το πρόγραμμα Ασίας-Λατινικής Αμερικής του μηχανισμού αναπτυξιακής συνεργασίας, στο πλαίσιο του οποίου θα διατεθούν 16-18 εκατ. ευρώ σε ειδικές δράσεις για την ισότητα των φύλων, ή ο χρηματοδοτικός μηχανισμός για την ισότητα των φύλων στην Αλβανία ύψους 2 εκατ. ευρώ.

«Ορίζοντας 2020»

Στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζοντας 2020», η ισότητα των φύλων προωθείται με τρεις τρόπους:

- ισόρροπη εκπροσώπηση των φύλων σε συμβουλευτικές ομάδες (στόχος 50%) και ομάδες αξιολόγησης (στόχος 40%) – συναφή στοιχεία θα δημοσιευθούν στις εκθέσεις παρακολούθησης του προγράμματος «Ορίζοντας 2020»·
- οι δικαιούχοι επιχορηγήσεων ενθαρρύνονται να θέτουν ως στόχο την ισόρροπη εκπροσώπηση των φύλων και την ισότητα των ευκαιριών στο πλαίσιο των ερευνητικών ομάδων που συμμετέχουν στα έργα· και
- ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στο περιεχόμενο ερευνών (δηλαδή συνεκτίμηση των βιολογικών χαρακτηριστικών των γυναικών και των ανδρών και των κοινωνικών/πολιτισμικών παραγόντων).

Επιπροσθέτως, στο πλαίσιο του προγράμματος εργασίας «Η επιστήμη στην κοινωνία και μαζί με την κοινωνία» για την περίοδο 2014-2017, προϋπολογισμός ύψους περίπου 43 εκατ. ευρώ θα διατεθεί σε σχέδια που προάγουν την ευαισθητοποίηση σχετικά με την ισότητα των φύλων και την εφαρμογή της στο ερευνητικό σύστημα και τους ερευνητικούς οργανισμούς.

Παράρτημα 5:

Εθνικές στρατηγικές/εθνικά σχέδια δράσης για την ισότητα των φύλων (Σεπτέμβριος 2015)

Η αύξηση του αριθμού των κρατών μελών που θεσπίζουν εθνικές στρατηγικές ή εθνικά σχέδια δράσης (ΕΣΔ) για το θέμα της ισότητας των φύλων εντός συνεκτικού και συντονισμένου πλαισίου αποτελεί θετική εξέλιξη. Επιπλέον, πολλά κράτη μέλη έχουν εγκρίνει θεματικά σχέδια δράσης για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων προκλήσεων, όπως η βία λόγω φύλου. Η πρακτική εφαρμογή των πολιτικών στον τομέα της ισότητας των φύλων δεν είναι ομοιογενής σε όλα τα κράτη μέλη και τους τομείς πολιτικής, λόγω των διαφορών που σχετίζονται με κοινωνικοοικονομικές, πολιτισμικές και θεσμικές παραμέτρους. Ο σχεδιασμός και η εφαρμογή εθνικών στρατηγικών και σχεδίων δράσης έχουν επηρεαστεί από προγενέστερα ευρωπαϊκά πλαίσια για την ισότητα των φύλων, τα οποία τα κράτη μέλη θεωρούν ισχυρή κινητήρια δύναμη για εθνικές εξελίξεις.⁷⁸

	ΕΓΓΡΑΦΑ ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ*
Αυστρία	ΕΣΔ για την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών στην αγορά εργασίας	Ε.Κυβ. ⁷⁹
	ΕΣΔ για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών (2014)	Ε.Κυβ.
	4ο ΕΣΔ για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων (2015-2017)	Ε.Κυβ.
	Αναθεώρηση του ΕΣΔ για την εφαρμογή της απόφασης 1325 του ΣΑΗΕ (αναθεώρηση του ΕΣΔ από το 2012)	Ε.Κυβ.
	ΕΣΔ για την υγεία των γυναικών	Σχ.
Βέλγιο	4ο ΕΣΔ για την καταπολέμηση της βίας μεταξύ συντρόφων και άλλων μορφών ενδοοικογενειακής βίας (2010-2014) ⁸⁰	Ε.Κυβ.
	PAN contra la violencia sexista (2015-2019)	
	Plan federal de acción para la integración de la cuestión de la igualdad entre mujeres y hombres (2015-2019)	Ε.Κυβ.
	2º PAN sobre mujeres, paz y seguridad (2013-2016) que aplica la Resolución 1325 del Consejo de Seguridad de la ONU	Ε.Κυβ.
	3º PAN contra la trata de seres humanos y el tráfico ilegal de personas (2015-2019)	Ε.Κυβ.
Βουλγαρία	Εθνική στρατηγική για την προώθηση της ισότητας των φύλων (2009-2015)	Ε.Κυβ.
	Ετήσιο ΕΣΔ για την προώθηση της ισότητας των φύλων (2009-2015)	Ε.Κυβ.

⁷⁸ Πρόσφατες εξελίξεις και υφιστάμενες προτεραιότητες στον τομέα της ισότητας των φύλων, Ευρωπαϊκό δίκτυο εμπειρογνομόνων για την ισότητα των φύλων (European Network of Experts on Gender Equality – ENEGE), 2014.

⁷⁹ Το ΕΣΔ είχε θεσπιστεί αρχικά για την περίοδο 2010-2013· στο κυβερνητικό πρόγραμμα επιβεβαιώνεται η παράτασή του για την περίοδο 2013-2018.

⁸⁰ Το ΕΣΔ είχε σχεδιαστεί πρωτίστως για την καταπολέμηση της ενδοοικογενειακής βίας, αλλά περιλαμβάνει πλέον και τον ακρωτηριασμό των γυναικείων γεννητικών οργάνων, τους αναγκαστικούς γάμους και τα εγκλήματα τιμής.

	ΕΓΓΡΑΦΑ ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ*
Κροατία	Εθνική πολιτική για την ισότητα των φύλων (2011-2015)	Ε.Κυβ./Ε.Κοιν.
	Στρατηγική για την ανάπτυξη της γυναικείας επιχειρηματικότητας (2014-2020) και σχέδιο δράσης για την εφαρμογή της	Ε.Κυβ.
	Εθνικό σχέδιο για την καταπολέμηση των διακρίσεων (2015-2020)	Σχ. ⁸¹
	Εθνική στρατηγική για την προστασία από την ενδοοικογενειακή βία (2011-2016)	Ε.Κυβ.
	ΕΣΔ για την εφαρμογή της απόφασης 1325 του ΣΑΗΕ σχετικά με τις γυναίκες, την ειρήνη και την ασφάλεια (2011-2014)	Ε.Κυβ.
	Εθνικό πρόγραμμα για την προστασία και την προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων (2013-2016)	Ε.Κυβ.
	Εθνικό σχέδιο για την εξάλειψη της εμπορίας ανθρώπων (2012-2015)	Ε.Κυβ.
Κύπρος	ΕΣΔ για την πρόληψη και την καταπολέμηση της ενδοοικογενειακής βίας (2010-2013)	Ε.Κυβ. ⁸²
	Σχέδιο δράσης για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών (2014-2017)	Ε.Κυβ.
	ΕΣΔ για την ισότητα των φύλων στην εκπαίδευση (2014-2017)	Ε.Κυβ.
	ΕΣΔ για την εμπορία ανθρώπων (2013-2015)	Ε.Κυβ.
Τσεχική Δημοκρατία	Εθνικό σχέδιο για την ισότητα των φύλων – Προτεραιότητες και διαδικασίες της κυβέρνησης για την προώθηση της ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών (σε ετήσια βάση από το 1998)	Ε.Κυβ.
	Στρατηγική για την ισότητα ευκαιριών γυναικών και ανδρών (2014-2020)	Ε.Κυβ.
	Σχέδιο δράσης για την ισότιμη εκπροσώπηση των γυναικών στην πολιτική και σε θέσεις λήψης αποφάσεων (2015)	Ε.Κυβ.
	2ο ΕΣΔ για την πρόληψη της ενδοοικογενειακής βίας (2015-2018)	Ε.Κυβ.

81 Οι ομάδες εργασίας για την κατάρτιση του σχεδίου έχουν ξεκινήσει το έργο του εντοπισμού των προβλημάτων και του καθορισμού στόχων στον τομέα της εργασίας και της απασχόλησης.

82 Η συμβουλευτική ομάδα κατάρτιζε επί του παρόντος το 2ο σχέδιο δράσης, για την περίοδο 2016-2018, το οποίο θα καλύπτει δράσεις που δεν καλύπτονταν από το πρώτο σχέδιο, όπως η δημιουργία ενιαίας κεντρικής βάσης δεδομένων.

	ΕΓΓΡΑΦΑ ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ*
Δανία	Ετήσιο ΕΣΔ για την ισότητα των φύλων	ΑΣχ. ⁸³
	Εθνικά σχέδια δράσης για την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου (2007-2011· 2012 και εξής)	Ε.Κυβ.
	Στρατηγική για τα παιδιά και τις οικογένειες (2012-2020)	
	Σχέδιο δράσης για την καταπολέμηση της ενδοοικογενειακής βίας (2014)	Ε.Κυβ.
	Σχέδιο δράσης για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων (2015-2018)	Ε.Κυβ.
	ΕΣΔ για τα εγκλήματα τιμής (2012 και εξής)	Ε.Κυβ.
Εσθονία	Σχέδιο δράσης για τη μείωση των μισθολογικών διαφορών μεταξύ γυναικών και ανδρών (2012-2016)	Ε.Κυβ.
	Αναπτυξιακό σχέδιο για τα παιδιά και τις οικογένειες (2012-2020)	Ε.Κυβ.
	Αναπτυξιακή στρατηγική για την πρόληψη της βίας (2015- 2020) ⁸⁴	Ε.Κυβ.
	Αναπτυξιακό σχέδιο στον τομέα της κοινωνικής πρόνοιας (2016-2023) ⁸⁵	Σχ.
Φινλανδία	Σχέδιο δράσης της κυβέρνησης για την ισότητα των φύλων (2011-2015)	Ε.Κυβ.
	ΕΣΔ για τη μείωση της βίας κατά των γυναικών (2010-2015)	Ε.Κυβ.
Γαλλία	Σχέδιο δράσης για την ισότητα των φύλων· σχέδιο νόμου για την ισότητα των φύλων (από το 2012)	ΑΣχ.
	Τριετή σχέδια δράσης για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών (2008-2010· 2011-2013· 2014-2016)	Ε.Κυβ. ⁸⁶
Γερμανία	Πρόγραμμα δράσης σχετικά με τις προοπτικές επανένταξης στην αγορά εργασίας (από το 2008)	Ε.Κυβ.
	Πρώτη έκθεση σχετικά με την ισότητα των φύλων (πλαίσιο αναφοράς για την πολιτική της ομοσπονδιακής κυβέρνησης στον τομέα της ισότητας των φύλων) (2011)	Ε.Κυβ.
	2ο σχέδιο δράσης της κυβέρνησης για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών (από το 2007)	Ε.Κυβ.

83 Το σχέδιο δράσης παρουσιάζεται και συζητείται στο κοινοβούλιο σε ετήσια βάση.

84 Αποσκοπεί στον περιορισμό της ενδοοικογενειακής βίας, της βίας κατά των παιδιών, της βίας λόγω φύλου και της εμπορίας ανθρώπων.

85 Θα καλύπτει τους τομείς της εργασίας, της απασχόλησης, της κοινωνικής ασφάλισης, της κοινωνικής ένταξης, της ισότητας των φύλων και της ισότητας ευκαιριών.

86 Τα σχέδια παρουσιάζονται από την κυβέρνηση υπό τη μορφή κατευθυντήριων γραμμών, χωρίς νόμο πλαίσιο.

	ΕΓΓΡΑΦΑ ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ*
Ελλάδα	Εθνικό πρόγραμμα για την ουσιαστική ισότητα των φύλων (2010-2013, παράταση έως το 2015) ⁸⁷	Ε.Κυβ.
	Εθνικό σχέδιο δράσης για την κοινωνική ένταξη (2014), το οποίο προάγει επίσης την ισότητα των φύλων και την καταπολέμηση των διακρίσεων	Ε.Κυβ.
Ουγγαρία	Ψήφισμα αριθ. 1004/2010 (Ι. 21.) της κυβέρνησης- εθνική στρατηγική για την προώθηση της ισότητας των φύλων – κατευθυντήριες γραμμές και στόχοι 2010-2021	Ε.Κυβ.
	Στρατηγική για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων (2013-2016)	ΑΣχ.
Ιρλανδία	Εθνική στρατηγική για τις γυναίκες (2007-2016)	Ε.Κυβ.
	2ο ΕΣΔ για τις γυναίκες, την ειρήνη και την ασφάλεια (2015)	
	Εθνική στρατηγική για την ενδοοικογενειακή, τη σεξουαλική βία και τη βία λόγω φύλου (2010-2014) ⁸⁸	Ε.Κυβ.
	ΕΣΔ για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων (2009) ⁸⁹	Ε.Κυβ.
Ιταλία	Εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων με διατάξεις για την καταπολέμηση της βίας λόγω φύλου και της κακοποίησης εντός της οικογένειας (2014)	Ε.Κυβ.
	Έκτακτο σχέδιο δράσης κατά της σεξουαλικής βίας και της παρενόχλησης (από το 2010)	Ε.Κυβ.
Λετονία	Σχέδιο για την εφαρμογή της ισότητας των φύλων (2012-2014)	Ε.Κυβ.
	Κρατικές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την οικογένεια (2011-2017), οι οποίες καλύπτουν την ενδοοικογενειακή βία	Ε.Κυβ.
	Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την ισότητα ευκαιριών και τα δικαιώματα των γυναικών και των ανδρών (2016-2020)	Σχ.
Λιθουανία	Εθνικό πρόγραμμα για την ισότητα ευκαιριών γυναικών και ανδρών (2010-2014)	Ε.Κυβ./Ε.Κοιν.
	Έκθεση υλοποίησης (2015) του εθνικού προγράμματος για την ισότητα ευκαιριών γυναικών και ανδρών (2010-2014)	Ε.Κυβ.
	Εθνικό πρόγραμμα για την ισότητα ευκαιριών γυναικών και ανδρών (2015-2021)	Ε.Κυβ./Ε.Κοιν.
	ΕΣΔ για την υλοποίηση του εθνικού προγράμματος (2015-2017)	Ε.Κυβ.

87 Τον Ιούλιο του 2015 συγκροτήθηκε ομάδα εργασίας για την επικαιροποίηση του προγράμματος.

88 Η κυβέρνηση αναμένεται να εγκρίνει σύντομα τη 2η εθνική στρατηγική.

89 Οι εργασίες κατάρτισης διάδοχου ΕΣΔ βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο.

	ΕΓΓΡΑΦΑ ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ*
Λουξεμβούργο	ΕΣΔ για την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών (2009-2014, επικαιροποίηση του ΕΣΔ για την περίοδο 2015-2018)	Ε.Κυβ.
	Στρατηγική για τη βελτίωση της εκπροσώπησης των φύλων στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων (2014)	Ε.Κυβ.
	Πρόγραμμα της κυβέρνησης για τον συνδυασμό της επαγγελματικής και της προσωπικής ζωής (2014-2019)	Ε.Κυβ.
	Στρατηγική της κυβέρνησης για τη βελτίωση της ισόρροπης εκπροσώπησης των ανδρών και των γυναικών στους φορείς λήψης οικονομικών και πολιτικών αποφάσεων (2014)	Ε.Κυβ.
	ΕΣΔ για τη σεξουαλική και συναισθηματική εκπαίδευση (2012)	Ε.Κυβ.
Μάλτα	ΕΣΔ για τη βία κατά των γυναικών (2013-2015) ⁹⁰	Ε.Κυβ.
	Πολιτική της κυβέρνησης για την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στην πράξη (2012) ⁹¹	Ε. Κοιν.
Κάτω Χώρες	Πολιτική πρωταρχικών στόχων στον τομέα της χειραφέτησης (2013-2016)	Ε.Κυβ.
	Ειδικό σχέδιο για τις γυναίκες στις ανώτερες βαθμίδες της εθνικής διοίκησης (2013)	Ε.Κυβ.
Πολωνία	ΕΣΔ για την ίση μεταχείριση (2013-2016)	Ε.Κυβ. ⁹²
	Εθνικό πρόγραμμα για την εξάλειψη της ενδοοικογενειακής βίας (2006-2013, επικαιροποίηση του προγράμματος για την περίοδο 2014-2020)	Ε.Κυβ.
	Στρατηγική για την ανάπτυξη ανθρωπίνου κεφαλαίου (2020)	Ε.Κυβ.
Πορτογαλία	5ο εθνικό σχέδιο για την ισότητα των φύλων, την ιθαγένεια και την απαγόρευση των διακρίσεων (2014-2017)	Ε.Κυβ.
	5ο εθνικό σχέδιο για την πρόληψη και την καταπολέμηση της ενδοοικογενειακής βίας και της βίας λόγω φύλου (2014-2017)	Ε.Κυβ.
	3ο εθνικό σχέδιο για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων (2014-2017)	Ε.Κυβ.
	3ο πρόγραμμα δράσης για την πρόληψη και την εξάλειψη του ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων (2014-2017)	Ε.Κυβ.
Ρουμανία	Εθνική στρατηγική για την ισότητα ευκαιριών γυναικών και ανδρών (2010-2012, επικαιροποίηση της στρατηγικής για την περίοδο 2014-2017)	Ε.Κυβ.
	Εθνική στρατηγική για την πρόληψη και την καταπολέμηση της ενδοοικογενειακής βίας (2013-2017) και επιχειρησιακό σχέδιο	Ε.Κυβ.

90 Το σχέδιο εξαγγέλθηκε το 2012.

91 Στο πλαίσιο της εν λόγω πολιτικής επαναβεβαιώνεται ότι οι κρατικές υπηρεσίες και οι οργανισμοί του δημόσιου τομέα φέρουν ευθύνη για την εφαρμογή πολιτικών που διασφαλίζουν την ισότητα των φύλων και την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου.

92 Η κατάρτιση του ΕΣΔ είναι υποχρεωτική βάσει του νόμου περί απαγόρευσης των διακρίσεων.

	ΕΓΓΡΑΦΑ ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ*
Σλοβακία	ΕΣΔ για την πρόληψη και την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών (2014-2019)	Ε.Κυβ.
	Εθνική στρατηγική για την ισότητα των φύλων (2014-2019)	Ε.Κυβ.
	ΕΣΔ για την ισότητα των φύλων (2014-2019)	Ε.Κυβ.
Σλοβενία	Ψήφισμα σχετικά με τη θέσπιση εθνικού προγράμματος για την πρόληψη της ενδοοικογενειακής βίας (2009-2014)	Ε.Κυβ.
	Σχέδιο ψηφίσματος σχετικά με τη θέσπιση εθνικού προγράμματος για την ισότητα ευκαιριών γυναικών και ανδρών (2015)	Σχ. ⁹³
Ισπανία	Στρατηγικό σχέδιο για την ισότητα ευκαιριών (2014-2016)	Ε.Κυβ.
	Ειδικό σχέδιο για την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών στην αγορά εργασίας και για την καταπολέμηση των μισθολογικών διακρίσεων (2015-2017)	Σχ.
	2ο σχέδιο δράσης για την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών στην κοινωνία της πληροφορίας (2014-2017)	Ε.Κυβ.
	Εθνική στρατηγική για την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών (2013-2016)	Ε.Κυβ.
	Σχέδιο για την προώθηση των γυναικών στις αγροτικές περιοχές (2015-2018)	Ε.Κυβ.
	Ολοκληρωμένο σχέδιο για την παροχή οικογενειακής στήριξης (2015-2017)	Ε.Κυβ.
	Ολοκληρωμένο σχέδιο για την καταπολέμηση της εμπορίας γυναικών και κοριτσιών για σκοπούς σεξουαλικής εκμετάλλευσης (2015-2018)	Ε.Κυβ.
	Εθνικό πρωτόκολλο κατά του ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων (2015)	Ε.Κυβ.

93 Το σχέδιο ψηφίσματος συζητήθηκε στο συμβούλιο εμπειρογνομόνων για την ισότητα των φύλων τον Φεβρουάριο του 2015 και βρίσκεται στο στάδιο της δημόσιας διαβούλευσης από τις 2 Απριλίου 2015.

	ΕΓΓΡΑΦΑ ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ*
Σουηδία	Ανακοίνωση 2011/12:3 της κυβέρνησης σχετικά με τον στόχο της ισότητας των φύλων (2011-2014)	Ε.Κυβ.
	Ανακοίνωση 2008/09:198 της κυβέρνησης σχετικά με τη θέσπιση στρατηγικής για την ισότητα των φύλων στην αγορά εργασίας και στον επιχειρηματικό τομέα (2009)	Ε.Κυβ.
	Ανακοίνωση 2007/08:39 της κυβέρνησης σχετικά με τη θέσπιση σχεδίου δράσης για την καταπολέμηση της βίας των ανδρών κατά των γυναικών, των εγκλημάτων τιμής και της καταπίεσης, καθώς και της βίας στις σχέσεις μεταξύ ατόμων του ίδιου φύλου (2008, επικαιροποίηση της ανακοίνωσης για την περίοδο 2011-2014)	Ε.Κυβ.
	Σχέδιο δράσης για την πρόληψη και την αποτροπή σύναψης γάμου νέων ατόμων παρά τη θέλησή τους (2010)	Ε.Κυβ.
	Στρατηγική για την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στις κρατικές υπηρεσίες (2012-2015)	Ε.Κυβ.
Ηνωμένο Βασίλειο	Νόμος του 2010 για την ισότητα (η υποχρέωση ισότητας των φύλων στον δημόσιο τομέα συμπεριελήφθη το 2011)	Ε.Κοιν.
	Η στρατηγική για την ισότητα: διαμορφώνοντας μια πιο δίκαιη Βρετανία (2006-2016)	Ε.Κοιν.
	Έκκληση για την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών και των κοριτσιών (αναθεώρηση των σχεδίων δράσης σε ετήσια βάση· τελευταία αναθεώρηση: Μάρτιος 2014)	Ε.Κοιν.
	Σχέδιο δράσης για την αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών και των κοριτσιών (από το 2011)	Ε.Κυβ.
	Πρόγραμμα για την πρόληψη του ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων (2014)	Ε.Κυβ.

Πηγές: Εμπειρογνώμονες από χώρες του ENEGE (δελτία χωρών, Φεβρουάριος 2015), EIGE, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

* Ε.Κοιν.: εγκρίθηκε από το κοινοβούλιο, Ε.Κυβ.: εγκρίθηκε από την κυβέρνηση, Σχ.: σχέδιο.

Παράρτημα 6:

Βασικοί τομείς πολιτικής που εξετάζονται στις στρατηγικές/ στα σχέδια δράσης των κρατών μελών για την ισότητα των φύλων (Σεπτέμβριος 2015)

Αρχικά, οι εθνικές στρατηγικές για την ισότητα των φύλων επικεντρώνονταν στην αγορά εργασίας, με τη θέσπιση νομοθεσίας και κανονιστικών μέτρων για την ίση μεταχείριση των γυναικών και των ανδρών όσον αφορά την απασχόληση. Κατά τα τελευταία έτη, οι κοινωνικοοικονομικές εξελίξεις είχαν ως αποτέλεσμα την επέκταση της παρέμβασης και σε άλλους συναφείς τομείς, τόσο στην αγορά εργασίας (μισθολογικές διαφορές, χρόνος εργασίας, εξισορρόπηση επαγγελματικής και προσωπικής ζωής) όσο και σε άλλους τομείς, όπως η βία κατά των γυναικών, η υγεία, καθώς και οι διαδικασίες λήψης οικονομικών και πολιτικών αποφάσεων.⁹⁴ Οι τομείς που καλύπτονται πλέον από τις στρατηγικές και τα σχέδια δράσης των κρατών μελών είναι οι εξής:

	Κοινωνική ένταξη και φτώχεια	Εκπαίδευση και κατάρτιση	Πρόσβαση στην υγεία	Βία λόγω φύλου	Οικονομία και αγορά εργασίας	Σtereότυπα με βάση το φύλο	Συνδυασμός της επαγγελματικής και της οικογενειακής ζωής	Διαδικασίες λήψης αποφάσεων
Αυστρία	x	x	x	x	x	x	x	x
Βέλγιο	x			x	x			x
Βουλγαρία	x	x	x	x	x	x	x	
Κύπρος	x	x	x	x	x	x	x	x
Τσεχική Δημοκρατία	x	x	x	x	x	x	x	
Δανία	x	x	x	x	x	x	x	x
Εσθονία		x		x	x	x	x	
Γαλλία	x	x	x	x	x	x	x	x
Γερμανία	x	x	x	x	x	x	x	x
Ελλάδα	x	x	x	x	x	x	x	x

⁹⁴ Πρόσφατες εξελίξεις και τρέχουσες προτεραιότητες στον τομέα της ισότητας των φύλων, ENEGE, 2014.

	Κοινωνική ένταξη και φτώχεια	Εκπαίδευση και κατάρτιση	Πρόσβαση στην υγεία	Βία λόγω φύλου	Οικονομία και αγορά εργασίας	Σtereότυπα με βάση το φύλο	Συνδυασμός της επαγγελματικής και της οικογενειακής ζωής	Διαδικασίες λήψης αποφάσεων
Ουγγαρία	x	x	x	x	x	x	x	x
Ιρλανδία	x	x	x	x	x	x	x	x
Ιταλία	x			x	x	x	x	x
Λετονία				x	x	x	x	
Λιθουανία		x	x	x	x		x	
Λουξεμβούργο	x	x	x	x	x	x	x	x
Μάλτα	x	x	x	x	x	x	x	x
Κάτω Χώρες	x	x	x	x	x	x	x	x
Πορτογαλία	x	x	x	x	x	x	x	
Ρουμανία	x	x		x	x	x	x	
Σλοβενία	x	x	x	x	x	x	x	x
Ισπανία	x	x	x	x	x	x	x	x
Σουηδία	x	x	x	x	x	x	x	
Κροατία	x	x	x	x	x	x	x	x
Φινλανδία	x	x	x	x	x	x	x	x
Πολωνία	x	x	x	x	x	x	x	x
Σλοβακία	x	x	x	x	x	x	x	x
Ηνωμένο Βασίλειο	x	x	x	x	x	x	x	x

Πηγές: Εμπειρογνώμονες από χώρες του ENEGE, EIGE, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

ΠΩΣ ΘΑ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΙΤΕ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΕ

Δωρεάν εκδόσεις:

- ένα αντίτυπο:
από το EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).
- περισσότερα από ένα αντίτυπα ή αφίσες/χάρτες:
από τις αντιπροσωπείες της Ευρωπαϊκής Ένωσης(http://ec.europa.eu/represent_el.htm),
από τα γραφεία εκπροσώπησης στις εκτός ΕΕ χώρες (http://eeas.europa.eu/delegations/index_el.htm),
επικοινωνώντας με την υπηρεσία Άμεση Ευρώπη (http://europa.eu/europedirect/index_el.htm) ή
καλώντας τον αριθμό 00 800 6 7 8 9 10 11 (δωρεάν τηλεφωνικός αριθμός από όλη την Ένωση) (*).

(*) Οι πληροφορίες παρέχονται δωρεάν, και οι κλήσεις είναι γενικώς δωρεάν (ενδέχεται όμως κάποιες κλήσεις που πραγματοποιούνται μέσω ορισμένων τηλεπικοινωνιακών φορέων ή από τηλεφωνικούς θαλάμους ή ξενοδοχεία να χρεώνονται).

Εκδόσεις επί πληρωμή:

- από το EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

